

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Račun pri pošti tek. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842 Praha číslo
78 190 Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Druga plat zvona

**Po prvem navdušenju so začeli sedaj tudi v Avstriji
in Nemčiji hladneje presojati avstrijsko-nemško ca-
rinsko unijo — Tehni pomisleki gospodarskih krogov**

Berlin, 14. aprila d. Stališče, ki ga je
zavzela nižjeavstrijska Heimwehr do av-
strijsko-nemške carinske unije in njeno
poudarjanje avstrijske ideje, je zbudilo v
tukajšnjih krogih največjo pozornost in iz-
zvalo tudi razmišljanje o težkočah, na ka-
tere je naletela ideja nemške carinske unije.
Nemška javnost je te težkoče podcenje-
vala. Izjava, ki jo je podala avstrijska
vlada glede stališča Heimwehra, ni mogla
zabrisati vtisa, da je ideja carinske unije
je naletela v Avstriji na velika nasproti-
stva. Opaža se tudi, da se tisk, ki spada
v interesno sfero dr. Seipila, vedno bolj
oddaljuje od politike dr. Schöbnerja. To je
tem bolj zanimivo, ker je doslej tisk nem-
škega centra v popolnem nasprotju s
stališčem avstrijskih klerikalcev podpiral
zunanjo politiko dr. Curtiusa.

Mnenje Avstrijcev o carinski uniji je
mnogo pripomoglo k temu, da sedaj tudi
nemški krogi polagoma zavzemajo hlad-
nejše stališče k dunajskemu paktu. Kritika
se vedno bolj množi. Hitlerjevci brezobzir-
no pobijajo avstrijski projekt, ker vidijo
v njem oviro za politično priključitev Av-
strije k Nemčiji. Tudi na desnici se po-
javljajo pomisleki proti carinski uniji, do-
čim prevladuje pri strankah sredine in
levice mnenje, da znači dunajski pakt ne-
zaželjeno motnjo v francosko-nemških od-
nosih, ki so se izza Stresemanna razvija-
li tako povoljno. Vedno bolj se pojavlja v
vseh krogih mučna zadeva in v tili nadi
pričujejo, da bo Pariz postavil nove gos-
podarsko-politične predloze, ki bi po mnenju
berlinskih krogov tvorili najbolj zaželen
izhod iz te zadeve. Možnost francosko-
nemške carinske volne vzbula v nem., in-
dustrijskih krogih bojazen. V tem smislu
tudi tolačitvo napovedi francoskega trgo-
vinškega ministra o ukrepih proti poplav-
ljenju francoskega trga z inozemskimi iz-
delki.

Odpor štajerske industrije

Dunaj, 14. aprila d. Znana veletrdnica
Felden & Guillaume, tovarna električnih

kablov, jeklarna in bakarna, je razposlala
dunajskim listom obširno izjavo, v kateri
pravi med drugim:

»Listi so objavili resolucijo, po kateri se
je štajerska sekcija zveze avstrijske in-
dustrije načeloma izjavila za carinsko uni-
jo z Nemčijo. Ker naša družba, ki ima na
Štajerskem svoja podjetja, enako kakor
mnoga druga velika podjetja, ni imela pri-
like sodelovati pri razpravi o tem vpraša-
nju, izjavlja tem potom, da večina štajer-
ske industrije, ki zaposluje največ delav-
cev, izraža dalekosežne pomisleke proti
carinski uniji z Nemčijo. Obstoje te podje-
ti bi bil s tako unijo najhujše ogrožen in
tega ne more preprečiti tudi vmesna carin-
ska ki le zamlajena kot prehodna
faza. V ostalem pa štajerska sekcija Zve-
ze industrije niti ni upravičena objavljati
takih sklepov, ker ne predstavlja celokupne
industrije, marveč je njen neznatni del.
Večina štajerske industrije je organizirana
posebej v Zvezi železne industrije.«

Velika protestna skupščina v Parizu

Pariz, 14. aprila AA. Na večerajšnji veliki
protestni skupščini zoper priključitev, ki jo
je sklicala federacija republikanskih strank,
je imel predsednik bivši minister Louis
Marin govor, v katerem je naglašal, da
vodijo Nemčija, Anglija in Italija in druge
države še dalje tajno diplomacijo. Avstrijsko-
nemška carinska pogodba je simptom
dejstva, da hoče Nemčija z intrigami in
brutalnostjo doseči svoje prejšnje kompro-
misne smote. To navdaja z grozo prija-
telje Francije, njene nepriljetelje pa navdaja
z veseljem. Nemčija in njeni bivši zavezni-
ki so naposled sneli krinko in napravili
javen atentat na mir.

Sprejeta resolucija zahteva izpremembo
francoske zunanje politike, ki mora biti
popolnoma v soglasju s cilji demokracije
sveta. Francija mora ostati to, kar stvarno
je, namreč jamstvo za evropski mir.

Pred ženevsko razpravo o carinski uniji

**Formalen predlog angleške vlade — Nemčija bo pristala
na razpravo — Stališče Italije**

Zeneva, 14. aprila. s. Predlog angleške
vlade, da bi prišlo vprašanje nemško-av-
strijske carinske prilagoditve na dnevni
red majskega zasedanja sveta Društva na-
rodov, je bil danes istosno objavljen v
Londonu in Zenevi. Pismo se glasi nasled-
nje:

»Državni tajnik za zunanje zadeve Hen-
derson me je pooblastil, da Vas prostim,
naj bi dali na dnevni red 63. zasedanja
sveta Društva narodov naslednji tema:
Nemško — avstrijski protokol o ustanovitvi
carinske unije. Člani sveta DN, čijih pozor-
nost je bila gotovo že obrnjena na ta pro-
tokol, vedo najbrž, da so bili izraženi dvo-
mi glede združitve režima, ki ga napove-
duje ta protokol, z obveznostmi avstrijske
vlade na podlagi protokola z dne 4. oktobra
1922. Ker se je o tem protokolu razprav-
ljalo, najprej v krogu sveta Društva na-
rodov, je angleška vlada mnenja, da je zelo
važno, da se vsi ti dvomi čim prej razisti-
jo in da se v ta namen prouči vprašanje
na zasedanju sveta Društva narodov.«

Glavni tajnik Društva narodov Drum-
mond je to pismo dostavil članom sveta
Društva narodov.

Berlin, 14. aprila. s. Glede angleškega
predloga glavnemu tajništvu Društva na-
rodov, da naj bi prišlo vprašanje nemško-

avstrijske carinske unije na dnevni red
prihodnjega zasedanja sveta Društva na-
rodov, izjavljajo na poučenih mestih, da se
bo dotična točka dnevnega reda glasila sa-
mo: Nemško — avstrijski protokol o carin-
ski uniji. Vidi se, da se je stališče Anglije
v tem prilagodilo nemškemu, da predlaga
Anglija samo juridično proučitev carinske
pogodbe. Nemška vlada vztraja sicer na
tem, da je vsaka juridična proučitev odveč,
vendar pa se ji Nemčija ne bo upirala.

Stališče Italije

Rim, 14. aprila d. Po izročitvi angle-
skega predloga, da se postavi na dnevni
red majniškega zasedanja sveta DN spo-
razum med Avstrijo in Nemčijo, je skle-
nila sedaj tudi italijanska vlada, kakor
službeno javljajo, po treznem premišlje-
vanju in proučevanju staviti isti predlog.
Tudi Italija motivira svoj predlog s tem,
da mora DN proučiti to stvar na osnovi
sporazuma o avstrijskem posojilu. Kakor
se Anglija ni sklicevala na noben člen mi-
rovnih pogodb, tako ni storila tega niti
Italija. S tem sta hoteli obe državi poka-
zati prijazno stališče napram Nemčiji, ki
je zelo občutljiva, kar se tiče določb mi-
rovnih pogodb. Vsi italijanski listi komen-
tirajo zadevo v tem smislu.

Nasledstvo ministra dr. Engliša

**Ministrova demisijska je gotova stvar — Glede njegovega naslednika
so se pojavile velike težkoče**

Praga, 14. aprila h. Ministrski predse-
dnik Udržal se je danes posvetoval z vodil-
nimi osebami vseh koalicijskih strank,
da bi razčistili situacijo po demisiji finan-
čnega ministra Engliša, posebno pa vpra-
šanje njegovega nasledstva. Ministrski
sestanek je bil sestavljen v četrtki ali pe-
tek, ki se bo odločitev o demisiji in nasled-
niku padla šele konec tega tedna. Glav-
no točko razprave med političnimi strankami
in zastopniki vlade ne tvori toliko de-
misija dr. Engliša sama, s katero je treba

računati kot gotovim dejstvom, temveč
mnogo bolj vprašanje osebe njegovega na-
slednika. V tem pogledu so nastale gotove
težkoče. Narodni demokratje in socialni
demokratje so se z veliko rezervno izjavili
glede večeraj imenovanega guvernerja po-
štne hranilnice dr. Trajpa. Vest, da bo dr.
Engliš postal guverner Anglo-česke ban-
ke, je demantiral večer v svet s izjavo,
da ne bo stopil več v upravni svet te ban-
ke, kjer je bil vse dotlej, dokler ni bil
imenovan za finančnega ministra.

Zdravje predsednika Švehle

Praga, 14. aprila h. Današnje »Pravo Li-
du« objavlja utise predsednika senata dr.
Franca Soukupa, ki se je pred dnevi v Men-
tonu na francoski Rivieri sestel s predse-
dnikom agrarne stranke Antoninom Šveh-
lo. Kakor zatrjuje, je Švehla popolnoma
zdrav in nad štiri leta trajačča bolezen na
njem skoraj ni zapustila sledov. Švehla ži-
vi tamkaj s svojim sinom in hčerjo pod
stalnim nadzorstvom svojega zdravnika do-
centa dr. Charvata.

Velik požar v petrolejskem reviriu

Bukarešta, 14. aprila. g. V Campini je
eksplozirala zaradi premočnega pritiska ve-
lika petrolejska cev v rafinerijah družbe
Steana Romana. Eksplozija je povzročila
velik požar, ki se je zelo razširil in zajel
nazadnje skoraj kvadratni kilometer pro-
stora. Telefonske in brezžajne zveze v
Campino so razdvojene.

Demisijska bolgarske vlade?

Rim, 14. aprila. n. »Giornale d'Italia«
javlja iz Sofije, da bo vlada Ljapčeva po-
dala ostavko po zaključku zasedanja So-
brnja. Parlamentne volitve se bodo vršile
najbrže v maju.

Izvolitev berlinskega župana

Berlin, 14. aprila. AA. Za župana v Ber-
linu so izvolili bivšega predsednika ekse-
kutiv. odbora svobodne države Gdansk.
dr. Sahma. Izvoljen je bil s 110 glasovi
socialističnih občinskih svetnikov in strank
sredine. Proti je glasovalo 52 komunistov
in 46 nacionalistov.

Nova japonska vlada

Tokio, 14. aprila d. Vakacuki je sestavlil
novo vlado. Vsi ministri so isti kakor v
prejšnji vladi, izjemši vojnega in trgovin-
skega resora. Minister vojne je postal Ni-
nami, minister za trgovino in industrijo
pa Tanomogi.

REPUBLIKA V ŠPANJI

**Kralj Alfonz se je za sebe in svojo rodbino odpovedal prestolu — Prvo
republikansko vlado je sestavil znani republikanski vodja Zamora**

**Madrid, 14. aprila. AA. Danes pozno popoldne je
španska monarhija prenehala. Nekaj pred 6. uro je
grof Romanones v imenu kralja Alfonza formalno
izročil pečate in izvršilno oblast republikanskemu vo-
ditelju Zamori. Malo pozneje je Zamora sklical špan-
ske in inozemske novinarje, katerim je uradno na-
znanil, da je kralj Alfonz v svojem imenu in v imenu
svoje družine odstopil in odpotoval v Pariz.**

Pariz, 14. aprila. AA. Havas poroča
iz Madrida, da je kralj Alfonz XIII. pre-
dal vso oblast vladi g. Aznara. Aznar
pa je zopet s svoje strani predal oblast
novi začasni vladi Zamore.

Pariz, 14. aprila. AA. Sestavila se je
republikanska vlada:

ministrski predsednik Alcala Zamora,
finančni minister Garcia-Prieto,
zunanj minister Llerroux,
vojni minister Ayala,
mornariški minister Quiro,
notranji minister Maura,
pravosodni minister De Los Rios,
minister za javna dela Albornos,
minister za delo Caballero,
prometni minister Barrios.

Po madridskih ulicah so se po pro-
glasitvi republike vršile velikanske de-
monstracije. Politični krogi menijo, da
bo nova vlada, kjer so zastopani kato-
liki, konservativci, republikanci in so-
cialisti, vodila državne posle do izvo-
litve ustavodajne skupščine, ki bo iz-
delala ustavo nove španske republike.

Kralj Alfonz o izidu volitev

Madrid, 14. aprila. d. Ko je sinoči grof
Romanones sporočil kralju Alfonzu izid
nedeljskih volitev, mu je kralj izjavil:
»Ne potrebujem nikakih drugih pojasn-
il. Izid volitev ne dopušča nobenega
dvoma, da se je španski narod ob volil-

ni žari izjavil proti meni. Nočem pahniti
Španije v meščansko vojno in popolno-
na dobro vem, kaj je moja dolžnost.
Upam, da se bo naša rešitev na podlagi
mirnega sporazuma. Nikakor ne bi že-
lel, da bi moji prijatelji v pretirani vda-
nosti podcenjevali važnost nedeljskih
volitev.«

Odhod kraljevske rodbine

Pariz, 14. aprila. AA. Iz Madrida po-
ročajo, da so tam podvzeti vsi ukrepi za
vzdrževanje miru. Kralj Alfonz XIII. bo
zapustil nocoj Madrid skupno z rodbino.

Položaj par ur pred kraljevim odstopom

Madrid, 14. aprila opoldne. AA. Politič-
ni položaj je zelo napet. Vsi znaki kažejo,
da bo torej odločilen in da bo kralj Al-
fonz skušal najbrž z odstopom rešiti di-
nastajo. Sinoči je kralj Alfonz prijateljem
ponovno izjavil, da bi bilo zaman podce-
njevanje dejstva, da so izpadle volitve pro-
ti njemu in da bo zato izvajal posledice.

To poročilo je objavila poluradna agen-
cija, kar je vsekakor značilno. Je pa
dvomljiva rešitev španskega prestola, ker
se zdi, da bodo republikanci v polni meri
izrabili svoj uspeh. Kandidat za predsedni-
sko mesto Alcala Zamorra je rekel, da
republikanci ne bodo sklenili kompromi-
sov in da se mora kralj za sebe in za svo-
je naslednike brezpogojno odpovedati pre-
stolu. Republikanci so že sestavili svojo

vlado, ki zboruje v hiši Zamore. V repu-
blikanskem kabinetu bo zunanji minister
Llerroux. Prvi republikanski ministrski
predsednik bo Zamora sam.

Zadnja seja prejšnje vlade

Pariz, 14. aprila. AA. Iz Madrida poroča-
jo: Španska vlada je imela včeraj sejo, na
kateri je razpravljala o položaju, ki je na-
stal o pobinskih volitvah. Pri diskusiji se
je pokazalo, da ministri ne soglašajo v
presojanju položaja. Nekateri ministri mi-
slijo, da bi vlada morala ostati, ker je do-
bila večino v skupnem številu občin, drugi
pa pravijo, da mora odstopiti, ker je osta-
la v manjšini v velikih mestih. Ministrski
predsednik Aznar je izjavil novinarjem, da
krize vlade ni in da bo šel h kralju, da mu
poda poročilo.

V provinci

Pariz, 14. aprila. AA. Po poročilih iz Bar-
celone, je bila tamkaj ob 3. popoldne pro-
glášena republika. Republikanci so raz-
obesili republikanske prapore.

Po poročilu iz Madrida, bo kralj odpo-
tal tekot popoldneva z avtomobilom. Novo
vlado so sestavili republikanci, socialisti
in konstitucionalci.

Pariz, 14. aprila. AA. Havas poroča iz
Madrida, da je bila republika proglašena
v Barceloni, Saragosi, Corbi, San Seba-
stianu, Huelvi, Almeriji, Vigu, Leon Gran-
du in v mnogih drugih španskih mestih.

Povratek emigrantov

Pariz, 14. aprila AA. Španski emigran-
ti, ki so ostali še v Parizu, med njimi tudi
Santiago Alba, bodo odpotovali skoro vsi
z nocojšnjimi vlaki v Madrid. Politični kro-
gi pričakujejo, da bo španska republikan-
ska vlada odpoklicala španskega poslanika
v Franciji Quinones de Leona in ga
nadomestila z dobro znanim zdravnikom
prof. Marañonom. Diplomatski krogi me-
nijo, da bosta imenovana za španskega po-
slanika v Londonu in Berlinu pisatelj Pe-
rez de Ayala in novinar Julio Alvarez del
Vayo.

Odmev »Jutrovega« inter- vjuja v praških listih

Praga, 14. aprila. h. Intervju praškega
dopisnika »Jutra« s poljedelskim ministrom
dr. Bradáčem objavljajo nekateri praški
večerniki, med njimi »Narodni listy« v
celoti. Listi poudarjajo, da so brezuspeš-
na vsa prizadevanja s tuje strani, da bi se
razmerje med državami Male antante ska-
lilo.

Poset nemških industrijcev

Beograd, 14. aprila. p. Za poset nemških
industrijcev je sedaj definitivno določen
program. Nemški gostje pridejo v našo drž-
avo 29. aprila. preko Maribora in bodo
imeli prvi sestanek s predstavniki naših
gospodarskih krogov v Ljubljani dne 30.
aprila. Sestanek se bo vršil v prostoru
zbornice za TOI. Udeležili se ga bodo
predstavniki vseh gospodarskih panog. Iz
Ljubljane odpotujejo 2. maja v Zagreb,
kjer ostanejo dva dni ter si bodo pri tej
priliki ogledali tudi zagrebški velesejm.
4. maja pridejo v Beograd, od koder bodo
nadajevali svojo turneo po državi ter po-
setili vse večje industrijske kraje.

Iz državne službe

Beograd, 14. aprila. p. »Službene Novi-
ne« objavljajo odlok notranjega ministra,
s katerim so postavljeni za komisarja ob-
mejne železniške policije v Kotoribii Ru-
dolf Tončić, pisar pri komisarijatu na Ra-
keku; za pisarja pri omejnem komisari-
jatu v Subotici Ciril Močnik, dosedaj v
Kotoribii; za pisarja v li-3 je preveden Ve-
koslav Čepelak, dosedaj upravni pisarniški
uradnik banske uprave v Ljubljani.

Beograd, 14. aprila. AA. S sklepom fi-
nančnega ministra je imenovan za pred-
sednika komisije za izpraševanje uradni-
kov III. kategorije v Ljubljani Martin
Spindler, pomočnik direktorja finančne di-
rekcije v Ljubljani namestu B. Bajica, upo-
kojenega pomočnika iste direkcije.

Spori med pristaši Habsburžanov

London, 14. aprila d. »Daily Telegraph«
javlja, da so se pojavila med pristaši re-
stavracije Habsburžanov velika nespora-
zumjenja. Gre v glavnem za besedilo pri-
sege, ki bi jo imeli položiti madžarski
uradniki in oficirji o priliki zasedbe ma-
džarskega prestola po Otonu. Ena skupina
je za to, da se v tej priliki naglasi tudi
borba za vzpostavitev predvojnih meja
Madžarske, dočim naglašajo drugi, da bi
taka stizilacija prisegle ozvoljila. Malo
antanto ter zbudila njen sum. Politična
javnost Londona je iznenadena nad takim
pozitivnim pisanjem o podrobnostih habs-
burškega pokreta, ki bi izžledal kot nepo-
sredna nevarnost, v drugem delu diploma-
cije pa naglašajo, da je to samo manevr
habsburških pristašev, ki hočejo uveriti
Madžarsko in ostali svet, da jim gre res-
no za restavracijo Habsburžanov.

Enodnevni rok kralja Karola

**Novi poskusi za parlamentarno rešitev krize — Koncen-
tracijska vlada se mora sestaviti v 24 urah**

Bukarešta, 14. aprila p. Vladna kriza,
ki traja sedaj že 10 dni, še vedno ni re-
šena. Po izjavi dosedanjega ministrskega
predsednika Mironesca je pričakovati se-
stavo nove vlade v najboljšem primeru
še v soboto. Z vsa vsemu se nadaljujejo
prizadevanja za sestavo narodne koncen-
tracijske vlade. Titulescu nadaljuje v tej
smerti svoja pogajanja. Včerajšnja skupna
avdiencia šefov strank je ostala brez
uspeha. Kralj je ponovno apeliral na vo-
ditelje strank, naj podpro akcijo za sesto-
vo vlade narodne unije, da pride država iz
sedanje krize. Po današnjih razgovorih, ki
jih je imel Titulescu z Maniom in Brati-
nom, se v političnih krogih zatrjuje, da je

glavna ovira za sestavo take vlade že od-
stranjena. Maniu je baje pristal na to, da
se sedanji parlament razpusti.

Bukarešta, 14. aprila. g. Kralj Karol je
eprejel popoldne v skupni avdienci vo-
ditelje vseh strank v navzočnosti designir-
nega ministrskega predsednika Titulescu.
V svojem nagovoru je izjavil kralj, da je
vlada narodne koncentracije v tem trenu-
tu nujno potrebna. Zaradi tega stavlja po-
litičnim voditeljem 24urni rok, v katerem
se morajo s Titulescu sporazumeti glede
sestave vlade. Najkasneje v četrtki dopol-
dne mora Titulescu kralju poročati o uspe-
hu svojih prizadevanj.

Demisijska avstrijskega ministra

Dunaj, 14. aprila. g. Zvezni minister za
socialno upravo dr. Resch je v večernih
urah predložil ostavko. Kakor se čuje je
ta korak v zvezi z reformo socialnega za-
varovanja.

Dunaj, 14. aprila. g. Kakor je izvedel vaš
dopisnik je minister dr. Resch podal ostav-
ko zaradi tega, ker niso samo socialni demo-
kratje, temveč tudi vse organizacije delav-
cev in nameščencev meščanskih strank od-
klonile njegov predlog, po katerem naj bi
se popolnoma spremenila socialna zakonod-
aja.

Velika tihotapska afera v Sofiji

Sofija, 14. aprila n. Trgovca Aladžemov,
ki je sedaj v rokah policije, je dal povod
za odkritje velike senzacionalne afe-
re. Aladžemov je uvažal iz inozemstva že iz l.
1928. velike količine blaga na naslov di-
rekcije državnih železnic. V pošiljkah na
ni bilo blago za železnico temveč sama
dragocna svila, ki je na ta način ni bilo
treba cariniti. Preiskava je ugotovila, da je
imel Aladžemov svoja skladišča blaga ne
le v Sofiji, temveč tudi v Plovdivu in Ru-
ščuku. Aretiranih je bilo tudi več višjih
uradnikov za železniški postaji v Sofiji.

Velika kmečka skupščina v Srbiji

Seljaki iz smederevskega okraja, bivši pristaši zemljoradniške stranke, se zahvaljujejo kralju in vladi za njuno preporoditeljsko delo

Velika Plana, 14. aprila. 6. Na pravo-slavni velikonočni ponedeljek se je vršil v Veliki Plani velik shod kmetov. Zbralo se je okrog 6000 seljakov. Večinoma so bili to kmetje iz smederevske okolice, ki so prihajali na zborovanje z zastavami ter navdušeno klicali kraljevskemu domu in kraljevski vladi. Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora Ivan Obradović ter takoj v začetku predlagal po-zdravni brzojavki Nj. Vel. kralju in pred-sedniku vlade generalu Petru Živkoviću. Navzoči so predlog sprejeli z navdušenimi kliči kralju in vladi. Brzojavka Nj. Vel. kralju se glasi:

Pozdrav kralju

Nj. Vel. kralju Aleksandru, Beograd. Kmetje smederevske okolice, zbrani na velikem manifestacijskem zborovanju v Veliki Plani smatrajo v prvi vrsti za svojo dolžnost, da pozdravijo svojega viteškega in velikega kralja in da se mu zahvalijo za vse ono, kar je napravil za dobro in napredek vasi in kmetu. Z modrima akto od 6. januarja in 3. oktobra je omogočil mirni razvoj naše drage in nedeljive Jugoslavije ter uveden red in delo, od katerih pričakujemo velikih uspehov. Trdno verujemo, da bo delo kraljevske vlade za napredek Jugoslavije omogočilo kmetom, da se osvobodijo iz težke gospodarske krize, v kateri se nahaja država. Živel kralj Aleksander, živel vzvišeni kraljevski dom!

Citanje brzojavke so spremljali v navdušenimi kliči »Živijo kralj«.

Zahvala vladi

Predsedniku ministrskega sveta generalu Petru Živkoviću je bila odposlana naslednja brzojavka:

Kmetje smederevske okolice, zbrani na velikem manifestacijskem zborovanju vaš pozdravljajo kot prvega sodelavca Nj. Vel. kralja in se vam zahvaljujejo za vse, kar ste napravili za podedelje in za kmetu.

V svojem naslednjem govoru je predsednik zborovanja Obradović naglasil, da so se zbrali kmetje na tem zborovanju v prvi vrsti zato, da se zahvalijo Nj. Vel. kralju, ki je vzel v svoje roke usodo države ter da se zahvalijo za vse ono, kar sta dozdaj napravila Nj. Vel. kralj in vlada za dobro kmetu in vasi. »Mi smo,« je nadaljeval Obradović »do 6. januarja predstavljali ono politično skupino, ki je sestavljala največ zemljoradnikov. Od 6. januarja 1929 pa smo pristopili k delu po idejah Nj. Vel. kralja. Od tega dela pričakujemo koristi za selo in kmetu. Vode politične skupine zemljoradnikov so napravili velik greh nam ljudstvu in razredu, ki je bil z njimi, ker je Nj. Vel. kralj 6. januarja pozval vse, ki hočejo delati, da sodelujejo pri velikem delu ureditve države. Toda temu pozivu se niso vsi odzvali. Na koncu je Obradović dejal, da kličemo kmetje vsem onim, ki hočejo rušiti mir in red v državi, da bodo dali tudi zadnjo kapljico krvi za kralja in domovino. »Naj živi kralj, naj živi Jugoslavija,« je končal Obradović svoj govor. Nato je govoril inž. Dimitrije Vojić, ki je naglasil, da se je po končani vojni nadaljevalo delo rušenja, širila se je verska nestrpnost in razredno sovražnost. Voditelji političnih strank so pretvorili državo v veliko lovišče, v katerem so oni predstavljali lovce, prebivalstvo za zajce. Tako so se začeli majati temelji države. V tem kaosu se je pojavil Nj. Vel. kralj (Živijo kralj) in prevzel oblast v svoje roke ter razgalil stranke.

Govornik je nato orisal sedanjo gospodarsko krizo in vse, kar je bilo storjeno za ureditev države tako na narodnem, kulturnem in na finančno-ekonomskem polju. Delo Nj. Vel. kralja in vlade je rodilo pozitiven rezultat in znatno olajšalo položaj države. Z ukinitvijo plemenskih meja je ta država postala velika močna in nedeljiva (Živel kralj). Govornik dalje naglasil delo kraljevske vlade na polju izenačenja zakonodajstva. S sprejetjem finančnih zakonov se daje podpora vsem državljanom, najbolj na kmetom, ki so je v prvi vrsti potrebni. Nj. Vel. kralj (Živijo kralj) je v svojo dušo in mislijo z našimi kmeti.

Sedanja vlada je postavila zakonitost na prvo mesto. Režim Nj. Vel. kralja je pravi narodni režim. Sedanja vlada je v teh dveh letih storila mnogo več, nego deset let strankarskega režima.

Nj. Vel. kralj je rekel, da ne mara posredovalec med seboj in narodom in da se lahko vsako obrne nanj s prepričanjem, da bo njegovim upravičenim željam zadovoljeno. Kmetje naj torej postavijo vse svoje sile na razpolago vladi Nj. Vel. kralja; da oni to tudi hočejo storiti, dokazuje današnja manifestacijska skupščina.

Vsakomur, ki bi hotel pomagati tistim, ki delajo proti državi, sporočamo: Roke proč! Kajti ta država je ustanovljena in zgrajena na milijonih kilogramih kmečkih kosti, na milijonih litrov kmečke krvi. Mi smo osvobodili in združili, mi bomo s svojim kraljem sami uredili svojo državo. Na koncu je pozdravil vse udeležence zbora in zaključil z vzklikom: »Živel Nj. Vel. kralj! Živel kraljevski dom! Živel predsednik vlade! Živela edinstvena Jugoslavija!«

Nato so govorili še nekateri govorniki, nakar je bila sprejeta naslednja

resolucija:

Kmetje smederevskega okrožja sprejmejo na velikem manifestacijskem zborovanju v Veliki Plani 13. aprila t. l. soglasno tole resolucijo:

1. Najodločnejše obsojamo škodljivo delo bivših političnih strank, ki niso v medsebojnem tekmovanju za oblast prišle nikoli od tega, da bi sprejele ukrepe za zaščito kmetov. Težka je gospodarska kriza vasi, ki ni samo največji proizvajalec, temveč tudi največji konzument, in blagostanje ostalih redov družbe izvira deloma od tod.

2. V neomajni zvestobi izražamo hvaležnost svojemu velikemu kralju Aleksandru za njegovi dejanji z dne 6. januarja in 3. oktobra, s katerima je napravil ljudstvu veliko uslugo in ustvaril nedeljivo državo Jugoslavijo. Istovremno se zahvaljujemo tudi kraljevski vladi za vse reforme v korist poljedelstva ter pričakujemo, da bo nadaljnje plodonosno delo kraljevske vlade prineslo še druge koristi in verujemo, da bo podpora kmetom prinesla korist in srečo

vse domovine.

3. Zavedamo se, da bo prišla naša država iz gospodarske krize samo s skupnim in slovnim delom. Gospodarska kriza, ki je zajela ves svet, je prizadela najtežje poljedelske države, kakor je naša. V mednarodni tekmi se bomo vzdržali samo tedaj, če dvignemo našo proizvodnjo in če uvedemo štednjo tako v privatnem kakor v javnem življenju.

4. Prosimo Nj. Vel. kralja, da s svojo vzvišeno podporo pomore našemu združništvu, ki je edina trajna in varna zaščita naših kmetov in maloposelnikov. Brez združništva je kmet vedno v nevarnosti, da pade v roke odurov, ki mislijo samo na lastne interese in ne pomislijo na posledice svojega škodljivega dela za zajednico. Prepričani, da bo naš vzvišeni kralj, ki nas je zmagoslavno vodil v vojni, izšel tudi iz te mirnodobne borbe kot zmagovalac, mu kličemo:

Naj živi Nj. Vel. kralj, naj živi vzvišeni kraljevski dom, naj živi prvi njegov sodelovalec predsednik ministrskega sveta general Peter Živković, naj živi vlada, naj živi Jugoslavija!

Citanje resolucije je spremljalo enodušno odobravanje zborovalcev. Sklenjeno je bilo, da predloži na pristojnem mestu resolucijo posebna deputacija. Zborovanje se je končalo ob 12. opoldne.

Italijanska kolonijalna politika

Ugodnosti, ki izvirajo za Italijo iz pomorskega sporazuma s Francijo in Anglijo, znatno presegajo okvir golega pomorskega aranžmana in prihaja še sedaj do izražanja v italijanski afriški kolonijalni politiki. Dokaz za to nam je italijanski kolonijalni proračun za poslovno leto 1931-32, ki razkriva dalekosežne italijanske načrte na afriški celini za bližnjo bodočnost. Temelj vsega dela v tem pravcu je osvojitve skupine zelenic v Kufri, s katerim si je Italija po 20-letnem boju, polnem težkih dogodkov, silnih naporov in kritičnih situacij, končno vendarle podrgla celo libijsko ozemlje, strla odpor nekdanjega vseslovesnega reda Senusijev ter si odprla gospodarsko in politično pomembno karavansko pot v notranjo Afriko. Kolonija Libija je imela do osvojitve zelenice skupine Kufre značaj izključno sredozemske posesti, z zvezo na jug pa se je težišče dežele bistveno spremenilo. Zahtevo po obsejnih popravkih, ki jih je Italija stalno stavila Francija, je slednja doslej odbijala z navedbo, da ne more biti govora o zaželenih korekturah, dokler južni del pokrajine ni trdno v italijanski oblasti. Ker pa se je Italiji zadnja leta posreželo podvreči si Fezan in Kufro, je zahteva po obsejnih popravkih v korist italijanske kolonijalne posesti dobila konkretno obliko.

Italijanski politični krogi mislijo sedaj, da je nastopil pravi trenutek za razširitev italijanske ekspanzije preko Fezana in Kufre do Čadskega jezera in od tod v smeri Gvineje na obrežje Atlantskega morja. Londonski pakt iz l. 1915. je Italiji izrecno priznal pravico do večje kolonijalne posesti, toda kratkovidni italijanski politiki so se tako zagrizli v nes pametno idejo po večji ekspanziji na vzhodni obali Jadrana, da so zavoljo svojega narodnostnega šovinizma popolnoma zasenčili prave gospodarske interese Italije. Ko so si zavzeli deli nemško afriško posest, je italijanska diplomacija slepo segala na severovzhod ter je kasneje komaj dohela drobec plena z desom somalske obale ob reki Džubi, ki jo je Anglija odstopila Italiji. Iztreženje je prišlo prepozno, kajti plen je bil že končno noveljavno razdeljen in Italija je od delitve izšla ne samo skoro praznih rok, marveč si je morala še v desetletnih bojih znova osvajati Libijo in Cirenajko.

Rimski mornariški sporazum bi rada Italija sedaj porabila za novo izhodišče ter na tej osnovi dosegla od Francije ne samo korekturo na libijsko-tuniski meji, marveč tudi enake ugodnosti na jugu, kjer se italijanska posest stika s francosko ravnino Afriko ter angleškim Sudanom. Za dohod k Čadskemu jezeru je italijanska politika že napravila prve korake v gospodarskem pravcu. Proti angleški železniški zvezi Kairo-Kapsko mesto in francoski prekosaharski železnici je napravila obsežen načrt za zvezo Tripolisa s Čadskim jezerom in za dohod k morju skozi bivši nemški Kamerun. Načrt ima pred francoskim to veliko prednost, da bi bila italijanska proga znatno krajša in bi nudila Italiji ugoden dostop v srce Afrike tako iz Murzuka kakor iz Kufre.

Vsekakor je seveda še veliko vprašanje, ali bo Italija dosegla od Francije uresničenje teh visokoletežnih načrtov, ki so jih polni fašistični listi. Po načrtih fašistične kolonijalne politike bo v bodočih desetletjih naseljeno v Afriki nad 3 milijone italijanskih poljedelcev, za katere vlada že pripravlja primerna ozemlja z obsejnimi nekultiviranimi deli. Finančno je Libija v nekaterih panogah kolonijalne uprave že popolnoma samostojna, kar znatno doprinese k razvoju in razvitu dežele. S splošno evropskega stališča bi bila ta nova usmeritev italijanske politike ugodna, ker bi gotovo prinesla olajšanje sedanjega italijanskega pritiska v Evropi. Ako bo Italija gospodarsko in politično zaposlena na afriški celini v tekmi z dvema tako močnimi velesilama, kakor sta Francija in Anglija, bo nje ekspanzija na vzhodno obalo Jadrana in na Balkan po prirodnem zakonu sama od sebe znatno popustila, kar bo mnogo pripomoglo k hitrejši konsolidaciji Evrope.

Gverilska vojna v Nicaragui

New York, 14. aprila. 6. Gverilska vojna se je ponovno pričela v Nicaragui. General Sandin je preskrbel s silnimi denarnimi sredstvi in vsem potrebnim vojnim materialom. Zavzel je Locuon. Vlada je odposlala svoje čete, da požene vladnike iz države, kakor se izražajo službeno poročila. Vodja nikaragijskih unornikov Sandino prodira s 350 možmi proti mestu Puerto Cabezas.

Grof Bethlen o madžarski kraljevini

Budimpešta, 14. aprila. 6. Zastopnik »Chicago Tribune« v Budimpešti je imel ob priliki delnice nastopa ministrskega predsednika grofa Bethlena na sedanjem mestu razgovor z ministrskim predsednikom, ki je med drugim izjavil, da je prva naloga madžarske politike, da razvije notranje sile. Glede vprašanja kralja je izjavil grof Bethlen, da bo država oblika Madžarske ostala tudi v bodoče kraljevina, vendar pa bo mogoče vprašanje zasedbe prestola rešiti le tedaj, če se bo to lahko vršilo svobodno in ne odvisno od zunanje ga vpliva.

Katastrofa nemškega letala

Berlin, 14. aprila. AA. Potniško letalo, ki ga je najelo vojno ministrstvo za prevoz 7 častnikov iz Berlina v Görtitz, se je danes ob štirih ponesrečilo. Ranjenih je bilo šest častnikov. Mehanik je mrtev. Radiotelegrafist je tako hudo ranjen, da bo poškodbam najbrže podlegel.

Berlin, 14. aprila. 6. Letalo »D 1928« se je danes na poletu iz Berlina v Vratšavo malo po peti uri v bližini Henichena zrušilo na zemljo. Pilot in opazovalec sta bila ubita na mestu, dočim so dobili štirje potniki življensko nevarne poškodbe. Drugi štirje potniki, ki so bili v notranjosti letala, so le lažje poškodovani. Letalo se je popolnoma razbilo. Vzrokov letalske katastrofe za enkrat ni bilo mogoče točno ugotoviti.

Hitite in ogledajte si še Vi najboljše govoreči film te sezone!

Opereta sladkih arij, zabave, sme-ha, ljubezni in priskega razve-drila



Krasen dopolnilni spored!
Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13. ure.
Predstave ob 4., 7. in 9. uri zvečer!
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

Pred malim senatom

Ljubljana, 14. aprila.

Malemu senatu so se danes predstavili dokaj originalni tipi. France, ki je pri metanju dinarskih novcev v zrak igral na slovo srečo na ta način, da je kot več ključevčarjal dva enodinarska novca v enega, bo moral pa prihodnjič priti pred sodnike, ker je razpravo zaradi slabega vremena zamudil.

Pikov Jože, ki je prav eleganten, doma pa iz medvodke okolice je predsedal po zapori že nad 5 let zaradi delovnih protitujni lastnosti. Cel, ko je zaradi begstva od vojakov sedel v Zagrebu, je nekatere sojetnike ukanil za 250 Din. Nato je iskal med natakarcami svoje žrtve. Zlasti na Gorenškem. In je svoje žrtve odkodoval za kakih 2500 Din. Sodba: 15 mesecev ro-bije, 600 Din denarne kazni, izguba častnih državljanov pravic za 3 leta.

Crnolasa Alda, vitka Micka in visoki Vladko so se domenili, da izmaknejo Bosancu Omeroviću Ramu, ki je stanoval v nekem ljubljanskem hotelu, okoli 1000 Din vredno preprogo. Alda je tatvino izvršila, zadnja dva pa sta stala na stavi. Preproga je romala pozneje k nekemu trgovcu-konfektarju, kjer je Vladko dobil sukno in hlače. To so potem za 250 Din postavili v mestni zastavljalnici. Alda je bila danes obtožena tudi bogokletstva. Obsojeni: Alda na 3 mesece, Marija na 15 dni (pogojno za 2 leti) in Vladko na 1 mesec strogega zapora, vsi pa v izgubo častnih državljanov pravic za 1 leto.

Mlad trgovec Slavko je v Radomljah prodal svojo trgovino Francu Mavzerju za 4250 Din. Na roko je dobil takoj plačanih 2115 Din. Glede ostanka pa so pozneje nastale diference. Slavko je pri kamniškem sodišču tožil Mavzerja na plačilo ostanka in predložil od Mavzerja podpisano potrdilo s klavzulo: »Plačljivo v 60 dneh.« Temu je toženec ugovarjal in Slavko je tožbo izgubil. Ker je Mavzer trdil, da je klavzula bila pozneje pripisana, je Slavko prišel pred malni senat zaradi ponarjanja listin. Po kratki razpravi pa je bil oproščen. Dober nauk trgovcem, da morajo biti previdni pri podpisih.

Iz Struge na Dolenjskem je doma nesrečni 20letni Jože, ki ga večkrat božast napada. Ima pa to manijo, da rad sega na kmetih po jajcih, maslu, mesu in v pred-pustnem času tudi po poticah in krofih. Znan je tudi na ljubljanskem trgu, kamor včasih prinese ukradena jajca in maslo. Obtožnica pravi, da je zadnje čase odkodoval kmete za okroglih 2500 Din. Posesniku Javorniku na Mlačevem je odesel kar 250 jajc. Na najboljši plen pa je naletel v Brezovem dolu. Pri Gihvarju so imeli svašto. A Jože je ponoči odesel skozi okno potice, šarkelj, 60 nafinjenih krofov, svinjsko meso in nekaj klobas in je plen deloma razdelil med znanke. Obsojen je na 18 mesecev ro-bije in v izgubo častnih pravic za 3 leta. Sodbo je vdano sprejel.

Fašisti bi se radi izmotali

Začeli so zbirati podpise Slovencev, da slovenska služba božja ni ogrožena – Konflikt med Trstom in Genovo

Zagreb, 14. aprila. 6. »Novosti« poročajo iz Gorice: Na inicijativno provincijskega fašističnega tajnika Avenantia, je bila pokrenjena v vsej gorški pokrajini akcija, da se dobio od ugodnih Slovencev podpisi na izjavo, da slovenska služba božja ni ogrožena in da je verska svoboda Slovencev docela nedotaknjena. To naj bi bil fašistični odgovor na akcijo jugoslovenskega episkopata. V Vipavi so bili povabljeni na podpis vsi ugledni Slovenci, podpisalo pa jih je le osem. V Ajdovščini so dobili celo samo en tak podpis, a so fašisti zato že izvedli svoje maščevanje. Naslednjega dne so bile na vseh hišah namazane črne roke in črni križi kot znak pretne slovenskemu prebivalstvu. Kolikor so vendarle izšli podpisov na gorjo izjavo, so jih poslali gorškemu prefektu.

Zagreb, 14. aprila. 6. Kakor poročajo »Novosti«, je zavlado med Genovo in Trstom silno napetost zaradi skorajšnje preselitve preokceanske družbe »Libera Triestina« iz Trsta v Genovo, s čimer mi-

sljijo sanirati njen finančni položaj. Vsi genovski listi brez izjeme napadajo tržaško stališče, dočim je tržaški tisk za enkrat rezerviran in samo registrira napade genovskih listov. V zvezi s tem se je vršil v Genovi sestanek interesentov pod predsedništvom prefekta Vivoria. Na sestanek so prišli tudi mestni načelnik Genove, admiral Zagni ter več fašističnih senatorjev in poslancev, kakor tudi zastopniki velike genovske industrije, trgovine in brodarstva. Sprejeta je bila ostra resolucija zoper Tržačane, ki jo bodo poslali prometnemu ministru Cianiju. V tej resoluciji se postavlja zahteva, da se razpustijo vsa paralelna parobrodna društva, ki uživajo državno podporo. Vse pomorske linije morajo imeti svoje izhodišče iz Genove. Genova je center italijanske parobrodarstva ter se ne more uklanjati nobenemu drugim interesom. Trst hoče pa le izumetnično obdržati položaj parobrodne središča, ki ga itak stalno ogroža Genova.

Končna likvidacija agrarnih odnošajev

Izvršena mora biti do 1. junija — Način odplačila in višina odškodnine

Novi Sad, 14. aprila n. V dvorani tukajšnje borze se je vršila danes konferenca zastopnikov poljedelstva dunavske banovine. Razpravljala je o likvidaciji agrarne reforme. Po mednarodnih konvencijah morajo biti do 1. junija t. l. likvidirani vsi agrarni odnošaji v poedinah državah ter regulirano vprašanje, kako se bo prejšnjim lastnikom izplačala odškodnina. Vrhovni zakonodajni svet je ob tej priliki pripravil zakon o likvidaciji agrarne reforme ter ga poslal v proučevanje združenju poljoprivrednikov. Na današnji konferenci je bilo navzočih 50 zastopnikov tega združenja pod predsedstvom Gjure Djundierskega. Načrt zakona obsega odkupnino na temelju

starih katastralnih cenitev v kronah pomnoženih s 160. Maksimum za savsko banovino je v načrtu 130 katastralnih juter obdelane zemlje ali 347 juter celokupnega zemljišča. Na izvestnih gornjih delih savske banovine je maksimum 521 juter oziroma vsega skupaj 869 juter zemlje. V dunavski banovini je razmerje isto. Tu se ima odkupiti še 565.000 juter zemlje. Zakon ima stopiti v veljavo najkasneje 1. junija, plačevanje pa se mora pričeti 1. oktobra. Odkupnino je treba plačati v roku 20 let v enakih obrokih s 4 odstotnimi obrestmi. Država bo izdala za dolgove agrarnih interesentov obveznice, ki se bodo mogle tudi lombardirati.

Spomini na ljudsko štetje v stari Avstriji

Ker bo letos štetje ljudi v naši državi 1. aprila, se mi obujajo spomini na popisovanje našega ljudstva v razpadli Avstriji in to l. 1892. Za popisovalne komisarje so bile izbrane osebe iz raznih stanov in tako je tudi mene kot učitelja zadelo to takrat neprijetno delo, pa še kar v dveh župnijah, ki ste šteli 27 dokaj raztresenih vasi.

Najprej nam je bilo treba nekoliko razjasniti oziroma pouka pri okrajnem glavarstvu, seveda vse v nemškem jeziku, potem pa hajdi na delo in to v januarju, ko je dan zelo kratek in zima najbolj huda.

Da ni bilo kaj prijetno delo, si lahko predstavljate, če povem, da je glavarstvo hotelo, da bi bilo delo v kratkem času izgotovljeno, a treba je bilo iti v posamezne vasi od hiše do hiše. Ker pa ljudje v obče niso natančno vedeli svojih rojstnih podatkov, je bilo treba stopiti tudi v župnišče in tam iskati v župniških listinah.

Ko sem se po nekajdnevem popisovanju v bližnjih vaseh, odpravil jutraj v 7 km oddaljeno gorsko vas ter tam popisoval, je začelo polagoma snežiti. Proti večeru, ko sem se vračal domov, je bilo že peden visoko novega snega in še je snežilo. Pot je bila slaba in utrudljiva. Po glavni cesti je še šlo, ker so pred mano bredle sneg ovce, ki sta jih gnala dva mladeniča najbrže v bližnje mesto. Ko sem se pa ločil od glavne ceste na stransko pot proti domu, je postalo že temno, da pota niti videl nisem. Novi sneg, ki od tam naprej še ni bil pregažen, mi je delal hude težave, noge so ga nekaj časa še dokaj lahko odrivale, a kmalu so postale težke in utrujenost se me je začela polastiti. Tu sem se spomnil, da je o sv. Treh kraljih zmrlznil v kočevskem kraju neki učitelj, ki je obiskal svojega bližnjega tovariša v sosednji župniji, a je proti večeru domov grede, v novozapadlem snegu zgrešil pot. Hotel se je odpočiti pod nekim drevesom, a namesto malega odpočitka je zaspal za večno. To mi je lebdelo vedno pred očmi, ko sem hodil dalje, a domov nisem mogel priti. Postalo je čisto temno. Pota nisem videl, a tudi čutil ne, ker je bilo vse enako mehko zaradi vedno še padajočega snega. Svetilke nisem imel, a tudi vzgalice, ki sem jih prigljal, da bi našel pravo pot, so mi kmalu brez koristi pošle. Večkrat sem hotel ves utrujen po čiti, toda omenjena nesreča me je dramila in korakal sem počasi dalje, ne da bi prav vedel kam tavam. Naposled mi je bila sreča vendarle toliko mila, da sem prišel v dolino na pravo pot, od koder sem gledal v daljavi par luči, ki so mi bile kažipot do ljudskih bivališč. Ura je bila že nozna. Snežiti je jenjalo. Že sem se hotel, brezmejno utrujen nasloniti na bližnje drevo, ali vsaj sedeti na prvi stor, da bi se odpočil, ker nog skoraj čutil nisem, pa zopet me je nekaj spominjalo: »Če ostaneš, za-sniš!« — In z zadnjimi močmi sem se vlekel dalje ter komaj prestavljali noge in tako utrujen prišel srečno na svoj dom, padel na posteljo in takoj zaspal.

Drugi dan, ko sem šel mimo te poti v sosednjo vas, sem opazil svoje stopinje v snegu. Videl sem, kako sem s poti začel na bližnji pašnik, obdan z raznim grmovjem ter kolovoziti tam kar polzasto naokrog, da sem vsega večkrat prebredel, a naposled vendarle zopet prišel na pravo pot. Tako sem hodil to pot namesto dobro ure, celih šest ur in pol po vrhu.

Par dni po tem dogodku sem imel delo v vasi, ki je ležala med vinogradi. Pot od doma je bila še dokaj položna, seveda polna snega in v nekaterih krajih zametena, kjer je ponoči pihal precej hvil veter. Med vinogradi se je pot dvigala. Da se zemlja ne poruši na cesto, imajo vinogradi ob poti večinoma obzidje. V večih krajih stoji tako obzidje na obeh straneh poti. Ko me nripelje pot prav med tak židovje, do koder sem že več ali manj gazil po zametih, se nenkrat vderem v snež do podnožja nekega snega, a nikjer nisem prišel do dna. Zato sem položil malo pločkoma pred se na sneg, se oprl na njo z obema rokama, da se je udrla. Jaz pa sem počasi izmikal nogo iz snega ter se polagoma opro-

ščal njegovega silnega pritiska. Ob svoji strani proti obzidju sem tlačil sneg in ga stiskal tako, da sem po dolgem trudu in v veliko težavo prišel na obzidje, po katerem sem pot stopnjama nadaljeval, vedno s palico poskušajoč, ali ni zopet kje pred menoj predebela plast nametnega snega. Tako sem počasi v treh urah prišel v vas, ki je bila le pičlo uro oddaljena od mojega doma.

Vidite torej, koliko težko in nepriliko je napravljalo popisovanje v januarju.

Pri popisovanju samem pa je bilo z nekaterimi osebami dokaj več posla, kakor z drugimi, ki so bili razodnejši in razumnejši, čeprav so imeli znatno več oseb in živali pri hiši. Marsikateri, — če tudi so bili poučeni, da se glasi štetje za natančno določeni dan, — so šteli osebe in živali le tisti dan, katerega se je pri njih popisovalo. Tako so pozabili na hlapca ali dekle, ki sta bila na določeni dan še pri njih zaposlena in par dni kasneje odpuščena. Se večkrat so pa pozabili omeniti pravo število živali, ker niso šteli tistih, ki so jih pred par dnevi zaklali ali prodali. Gotovo bi bilo v tem štetje nepopolno, ako ne bi povsod pomagali občinski možje, ki so svoje sovaščane vse dobro poznali in vedeli za njih razmere.

Čeprav sem v mnogih vaseh popisoval le v hiši občinskega svetovaleca ali odbornika, kamor so prihajali pozvani gospodarji, da bi se delo hitreje skončalo, sem vendar delal skoraj ves januar ter predložil nato — ko se je pravila sestava štetja potrdila — svoj natančno po predpisih izgotovljeni partikularne okrajnemu glavarstvu. Toda takratni glavar mi je oponesel, da bom preveč dobil — bilo je okrog 100 kronic... Ko sem mu raztolmačil, da ne delam za te novce še enkrat niti samo tiste poti, ko sem brodil pozno v noči v snegu in mrazu, ki bi me kmalu stala življenje, se mu je vsota še vseeno videla prevelika in je z izplačilom zavlačeval toliko časa, da je minilo poletje. Šele pozno jeseni sem dobil svoj težko zaslužen obolus. In takrat sem si mislil: »Beatus ille qui procul negotiis.«

Vazal.

Düsseldorfski proces

Düsseldorf, 14. aprila. AA. Razpravi proti Petru Kürtenu pristojstvo mnogo žurnalstov in kriminalistov iz vseh delov Evrope. Morilec je že v mladosti imel veliko veselje nad mučenjem živali. Morilec je priznal, da se ni mogel vzdržati krvavih dejanj, in je obtožil svojega očeta, da je bil kriminalen tip in pijanec, ki je večkrat pretepал mater.

Na obisku pri starših izvršila samomor

Subotica, 14. aprila. 6. Iz Temišvara je prišla na obisk k svojem v Vel. Bečkereku ločena soproga kladnarja Erza Švab. Nastanila se je pri svojih starših ter jim je kar na lepem sporočila, da se bo zastrupila s 100 pastilama luminala in naj nikar ne kličejo zdravnika, ker hoče v miru umreti. Čim je oče to slišal, je stekel po zdravnika, ki stanuje v isti hiši. Ko sta se vrnila, so našli obupanko že nezvestno in so jo odpeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu izdihnila.

Vlak mu je odrezal nogo

Beograd, 14. aprila. 6. Danes dopoldne je povozil lokalni vlak tipografa Dragoljuba Atanasovića. Po neprevidnosti je hotel preko proge v času, ko so bile zaporne zapre. V tem trenutku je privozil vlak in ga podrl na tla. Odrezalo mu je obe nogi nad kolonom. Zaradi velike izgube krvi bo težko ostal pri življenju.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, nestalno, zmerno hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Barometriki minimum se je pojavil na Jadrano in jugovzhodnih krajih, dočim je v severozapadnih pokrajinah prevladoval višji pritisk ter povzročil padec temperature ter padavine v tem kraju. Pritisk se je dvignil za 0.1 do 4 mm žlazi na Primorju. Dunajska vremenska napoved za sredo: Precej hladno in spremenljivo vreme.

Naši kraji in ljudje

Za rešitev rudarjev

Deputacija pri g. banu dr. Marušiču — Rudarski shodi

Ljubljana, 14. aprila.

Predstavniki Delavske zbornice II. rudarske skupine in vseh strokovnih organizacij so prosili danes za sprejem pri gospodu banu dr. Marušiču, da mu orisujejo obupni položaj v naših rudarskih revirjih in da ga prosijo za pomoč. G. ban je deputacijo najljubezniveje sprejel in je obljubil vso pomoč, ki jo more dati v tej zadevi. Opozoril je na to, da je, če se mu stavlja pri tem. Banska uprava bo izročila fondu za brezposelne rudarje sredstva, ki jih ima za podpiranje brezposelnih v svojem proračunu. Proučilo se bo tudi, če je mogoče začeti takoj s cestnimi deli v bližini revirjev. Žal, da so v banovinskem proračunu za zgradbo cest predvidena sredstva tako močno reducirana, da ni mogoče misliti na zgradbo cest v tako velikem obsegu, kakor bi to želel g. ban.

Zastopniki delavstva so prosili za posredovanje, da bi se pogajanja za dobavo premoga čim prej zaključila. Potrebne pa bodo za ublažitev krize večje izredne pomoči ne akcije. Manjše podpore, kakor so predvidene v raznih proračunih, bi bile kakor kaplje v morje, ako bi se praznovala ves april v taki meri, kakor se praznuje sedaj.

V tem primeru bi prešli rudarji letos 1. maja za štirinajstrednjo periodo povprečni zaslužek, ki bi se gibal okrog 160 Din, dočim bi znašal odbitek za bratovsko skladnico in drugo 124 Din. Zaradi skrajno izčrpanih kreditov je potrebno, da jo da rudniška podjetja delavstvu za ta plačilni termin enkratni izredni prispevek, za kar je II. rudarska skupina že prosila.

Zveza rudarjev je sklicala v nedeljo dva shoda in sicer popoldne na Lokah pri Zagorju, popoldne pa v Hrastniku. Zaradi krize, ki je prišla že do vrhunca, je bilo za oba shoda velikansko zanimanje. Na Lokah je prvi poročal zvezi tajnik g. Arh. Prometni minister je rudarski deputaciji izjavil, da imajo železnice v svojih zalozah premoga za dva meseca. Ves ta premog je zaostal zaradi manjšega železniškega prometa in zaradi male zime. Poraba premoga je padla za 20 do 30 odst. Pri oddaji pre-

moga železnicam je med rudniki velika konkurenca, poleg tega pa se uvaža velika količina premoga iz inozemstva. Cene premoga se bodo morale znižati, pri tem bodo pa rudniki skušali pri zaslužku prikrajšati že itak slabo plačane delavce. To se da sklepati že iz tega, ker je TPD odgovarjala kolektivno pogodbo, ki je še v veljavi do letošnjega 28. julija. Delavstvo ni mogoče dosti upanja na boljši zaslužek in večjo zaposlenost, da si dobili rudarski zastopniki v Beogradu zagotovilo, da bodo železnice zvišale naročila.

Glavni vzrok krize pa je naslednji: rudniki se tehnično izpopolnjujejo in se produciira vedno večja množina tudi z manjšim številom delavstva. Enaka kriza je zadela tudi rudarstvo Nemčije in Anglije, kjer je tehnika poglajala milijone delavstva v brezposelnost. Dokazano je, da je pri TPD pred vojno rudar produciral dnevno 536 kg premoga, sedaj pa ga produciira do 1600 kg, zaradi zboljane tehnike in pa tudi zaradi tega, ker delavce na razne načine bolj priganjajo k delu, kakor nekdanj.

O novem zavarovanju ter o fondu za smrtnice in za brezposelne pa je poročal na obeh shodih g. Šober, ki je naglašal veliko važnost teh ustanov za rudarje. Rudarji bodo težko plačevali od svojih pičil zaslužkov prispevke, prevzeti pa morajo tudi te žrtve, da ne izgubijo ustanov, ki so zanje življenjskega pomena. Pri bratovskih skladnicah so bolniške blaginje vedno pasivne, to pa tudi zaradi tega, ker jih nekateri izkoriščajo. Bolniške blaginje naj bi se rudarji posluževali le v pravih potrebah v zavesti, da so vsa zavarovanja njihova last.

Med govori so se ponovno slišali medklici, ki so razumljivi, ker hočejo rudarji dela in kruha. Do zadnje nedelje so napravili po 3 šhte, napravili bodo še 2 in tako jih bo 5 na polovico meseca. Kako naj potem živi rudar s polmesečnim zaslužkom od 160 do 200 Din, posebno če ima več otrok! Recept za tako življenje bi radi vsi rudarji, pa jim ga nihče ne da. Dolžnost vseh merodajnih faktorjev je, da rešijo nevarno situacijo, ker je lakota hud in nevaren gospodar.

Beograd po dolgih velikonočnih praznikih

Radosti in tegobe 14-dnevnega praznovanja

Beograd, 14. aprila.

Hvala Bogu, prazniki so za nami! Danes je sicer še tretji dan, toda samo v pravoslavni cerkveni praznici in tupatam tudi še v zasebnem življenju družin, ki prva dva dneva niso mogle voščiti vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem srečnih praznikov, pa zato še danes hodijo v posete in jih tudi sami še sprejemajo. Ali v javnem življenju je današnji dan vendarle že navaden delavnik. Človek se v resnici oddahne po vsej skoraj štirinajstrednji prazniški muki.

V soboto popoldne je bilo splot nemogoče, da bi se ne morda človek, temveč tudi le misel mogla prebiti skozi one ogromne množice, ki so oblegale vse pravoslavne cerkve. Bilo je svobodno tudi vojaštvo, da zadosti svojim verskim dolžnostim in potrebam, pa je tako na tisoče in tisoče ljudi čakalo v nepreglednih vrstah, da se prerinejo v cerkev, do »plastanice«, podobne s križa snetega in v grob položena. Izveličarja, in jo poljubijo. Tramvajski vozovi, po trije skupaj na glavnih progah, nabito polni, vsi takšmetri in izvoški zasledeni. Popoldne pa lepo, sončno. Kaj čuda, da je velik del Beograda pohitel v Topčider, kjer je bila vse popoldne taka gneča pred tamonjo cerkvico, da so ljudje res hodili takorekoč drug po drugem. Izpred cerkvice pa potem vse v restavracijo, kjer so natakirali skoraj obupno pogledovali, ko jim prav nič ni pomagalo njihovo poveličevanje »finih čevapčičev«, »sajinskih raznjčičev« in vseh ostalih takih, drugače za Beograščana neprecenljivih dobrot, ker so ljudje naročali samo pivo in »crni leba« in kvečjemu le še po kako zeleno papriko ali »mladi luka«: velika sobota je še postni dan, hud postni dan, čeprav ni hvala Bogu — zadnji! Avtomobili, izvoški in tramvaj niti oddale niso mogli zvečer spraviti v mesto vse to množice, ki se je torej po večini vračala peš. In ni ga menda bilo človeka, ki bi ne bil nosil šopka vijolic, saj jih je topčiderski park ves poln.

V nedeljo jutraj so zvonili novi zvono — delo ljubljanske livarne — že na vse zgodaj, ob dveh. Vaskresensko litijo, veli-

konočno procesijo je vodil v saborni cerkvi sam patrijarh Vamava ob ogromni udeležbi vernikov. Ravno tako svečana je bila potem tudi dopoldanska služba božja, toda naval občinstva ni bil več tako velik. Beograd je pač moderno veliko mesto z neštevilnimi prijavljenimi in neprijavljenimi detektorji in drugimi radijskimi aparati, pa je tako marsikdo prisostvoval službi božji doma, nekaj tisoč ljudi pa na Kalemegdanu.

Dan ni bil posebno prijazen. Vse je kazalo, da bo pričelo škropiti, pa so se popoldne ljudje bolj držali doma, če že niso šli v posete. Javni lokali v mestu so bili vse do večera skoraj popolnoma prazni. Šele zvečer so se začeli polniti, zlasti tisti, ki imajo godbo. Vendar pa je ostal ves dan nekako svečano prazničen.

Vse drugače pa v ponedeljek, ki je bil zopet lepo sončen, prav pomladanski. Dopoldne in popoldne je bil Kalemegdan poln občinstva, v Topčideru pa nikjer niti prostora več, da bi se človek vsedel. Pa v Zemun, v Pančevo, v Rakovico, na Avalo. Zvečer pa vsepovsod v mestu najrazkošnejše veselje.

Janjček je sicer prav dobra stvarca in tudi kolači niso napadni. Toda če ti janjčka in kolače ponujajo vsepovsod, kamor prideš, končno res že ne veš, kakšen tehen izgovor bi si izmislil, da se rešiš vsaj enega, če se že ne moreš — zaradi gotove zamere — rešiti obeh. In če imaš količjak prijateljev in znancev, katerim si dolžan voščiti srečne praznike, nabereš toliko pi-

Debili ljudje dosežajo za vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno iztrebljenje črevesa brez vsakega napora. Mnogostevilna poročila zdravnikov-strokovnjakov potrjujejo, da so tudi oni, ki bolehalo na ledvicah, protinu, revmatizmu, kamenih in sladkorni boleznijo zelo zadovoljni z učinkom »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

rhov — v Beogradu poznajo samo »jaja«, pobavna kakor pri nas — da jih imaš dovolj za ves teden, če nisi toliko srecen, da imaš kakoga mladega prijatelja ali prijateljico, da se »kucneš« z njim ali z njo in ti jih pobere, če imajo tvoji slabše do zimske »krsnih slave«, janjčka pa celo vse tja do prihodnje velike noči, posebno še, če si ga zalival z uskrnim crnim pivom». Prijatelj, ki pozna bolje vse to, me je popeljal danes na šetnjo okoli Kalemegdana, da si preženem praznične muhe in muke. Dve uri sva hodila, pa je bilo res, kar je trdil. Praznikov in njihovih tegob ni več!

Predavanje slovitega zdravnika o raku

Ljubljana, 14. aprila.

Za jutrišnje, široki javnosti dostopno poljudno znanstveno predavanje o raku je pridobil odbor Jugoslovenskega društva za proučevanje in zatiranje raka v Ljubljani, slovitega učenjaka g. univ. prof. dr. Djordja Joanovića iz Beograda. Prof. Joanović se je rodil l. 1871. na Dunaju in se je 32 let star istotam habilitiral. Bil je imenovan



že 1909 za izrednega, 1919 pa za rednega profesorja. Razumljivo, da se je staval beograjski medicinski fakulteti na razpolago, ko je leta pričela ustanavljati svoje medicinske institut in klinike. Prevzel je institut za občo patologijo in patološko anatomijo.

Veliko je število njegovih znanstvenih del ter njegova osebnost znana po vsem znanstvenem svetu. Starejši zdravniki, ki so študirali na Dunaju, ga dobro poznajo iz Štaltaufovega instituta, mlajši pa kot svojega učitelja v Beogradu. Prof. Joanović je član raznih slovenskih in drugih znanstvenih društev, je priznana kapaciteta v raziskovanju raka ter predseduje Jugoslovenskemu društvu za proučevanje in zatiranje raka v Beogradu. Pripravljalni odbor si šteje v posebno čast, da sme pozdraviti ob tej priliki prof. Joanovića v Ljubljani. Javnost pa naj še oddolži slavnemu raziskovalcu s polnoštevilnim obiskom javnega predavanja, ki bo v slavnosti ni dvorani OUŽD jutri, v sredo ob 18. — Vstop je vsakomur svoboden.

April-rogovil je zemljo pognojil

Zakaj je pomladni sneg izvrsten gnoj?

Ljubljana, 14. aprila.

Kljub najlepšemu pomladnemu dnevu so se ves ponedeljek držali revmatiki prav kiso in so nekaj onegavili o dežju. Senzitivni nevrasteniki so pa obetali kar pravo nevihto z bliskom in gromom. Že pred polnočjo je začelo pohleвно rosiiti, vendar dežju kar ni šlo izpod rok. Zgodaj jutraj je pa zavil mrzel veter in začelo je mestiti kakor da je božič v deželi. Snežilo je v velikih capah, kakor da bi se berači topli vse dopoldne.

Sneprav je kar teklo od snežink, vendar je sneg za nekaj centimetrov pokrnil na deželi žejne njive in travnike ter opral prašne ceste in drevje. Meščan je sicer malo kiso gledal brozgo po cestah, kmet pa je bil prav vesel, da mu je podarilo nebo potrebno moč in mu celo pripomoglo z brezplačnim gnojem v teh hudih časih. Zakaj je pomladni sneg, ki pade na zelenje, izvrsten gnoj, pa menda ne ve vsakdo. Ozračje je na pomlad polno plinaste dušikove spojine amonijaka. Dež le malo upi-ja pline, sneg pa je izvrsten vpijač plinov zaradi svoje ogromne gobaste površine.

redu v Münchenu in Stuttgartu ter na Dunaju. Zagrebški kvartet je prejel za svoje uspehe koncerte na Češkoslovaškem navdušene čestitke najodličnejših čeških glasbenikov: Suka, Nováka, Talicha, Hofmeistera, Češkega kvarteta, Praškega (Zikovega) kvarteta in drugih. Pričakovati je, da si bo Zagrebški kvartet, ki ima tolikanj zaslug za našo glasbo, tudi v Nemčiji znal pridobiti ne samo simpatije, temveč tudi spoštovanje, ki mu po pravici gre.

Mariborski koncert g. Pavle in gđ. Majde Lovsetove je imel lep uspeh. Program je bil v primeri z ljubljanskim izpremenjen samo toliko, da je namesto Leronevega »Večera na Nilu« prišla na vrsto Osterčeva »Da sem jaz Kristus« po Golarjevo besedilo. Pri klavirju je bil tudi v Mariboru g. Marjan Lipovšek. Nastop trojice domačih umetnikov je bil za mariborsko glasbeno publiko pravi dogodek in ga lahko štejemo med izredne večere. (—c)

»Riječ« je priobčila v zadnjih dveh številkah med drugim: razpravo dr. Gjüre Surmina »Oko sklapanja Londonskog pakta 1915« (po spominih kneza Bjelova), praško predavanje ministra J. Demetovića: »Svet-ska privredna situacija v Jugoslaviji«, zanimive članke dr. M. Preloga (»Garibaldiana«), dr. O. Zimmermanna (»Staležici«), VI. Angela (»Za srednjeevropski ekonomski blok ili protiv njega«), dr. A. Barca (»Književni lik Grge Martića«), dr. M. Scatolinovića (»O metodama filozofije«), A. Milinkovića (»Dve literaturici«) itd.

Ehrenburgovo maševanje. Ruski pisatelj Ilija Ehrenburg je objavil v berlinskem listu »Das Tagebuch« oster pamflet proti Če-

Nekaj dni po takem pomladnem snegu do-bijo travniki in setve zaradi take pognojitve z dušikom zamolklo zeleno barvo in vse kar vidno raste.

Nekateri črnogledneži že govorijo o poznebi sadnega drevja. Vsaka bojazen je tukaj odveč, ker je vse cvetje še lepo varno povito v poplju, kakor otročki v plenicih. Kmetje so letos uverjeni, da ne bo pozne pozebe čes, mraz bo kar skupaj odpravil svoje delo. Vremenarji napovedujejo sicer lepo, a še vedno hladno vreme. Popoldne se je pričelo res jasno od vzhodnika. Zvinorejci, ki jim gre že trda s krmo, bi sicer radi videli toplejše vreme, na katero pa smemo tudi upati, kadar zapadni vetrovi prepode sneg z naših hribov.

Vlomilski par

Vače, 14. aprila.

V hišo gostilničarja in trgovca g. Janeza Volčiča na Klancu pri Vačah je bil izvršen pred dnevi drzen vlom. Na steklenih vratih je zločinec utrl šipo in jih nato odklenil. Iz omare je izginilo več stotakov in nekaj drobja, pa tudi vsi francoski franki, spravljani v posebni skatli. Iz trgovine je odšlo precej cikorijske, več skateli cigarete »Sava«, cigar in drugo.

O vlamu so Volčičevi takoj zjutraj obvestili orožniško postajo na Vačah. Komandir g. Kurnik je s svojim moštvom obredel vso okolico. Sum je padel na dva brezposelna pajdaša, na Petra Juvana iz Vač in Franceta Kokca iz Ržiš, ki sta zadnje dneve prav pridno veseljačila. Pohite-la sta v Ljubljano, šla sta pa tudi obiskat svoje prijatelje v Zagorju in Trbovlje. Povsod sta pridno dajala za pijačo in ku-povala odpustke. Ko so jima slednjič orož-niki napovedali aretacijo, sta obisk pri Volčiču tajila. Toda pri hišni preiskavi so orožniki našli več sto dinarjev in franco-ske bankovce, ki jih je Volčič takoj spo-znal za svoje. Vlomilca so odgnali v listjski sodni zapor.

Lažna zdravnica na deželi

Radeče, 14. aprila.

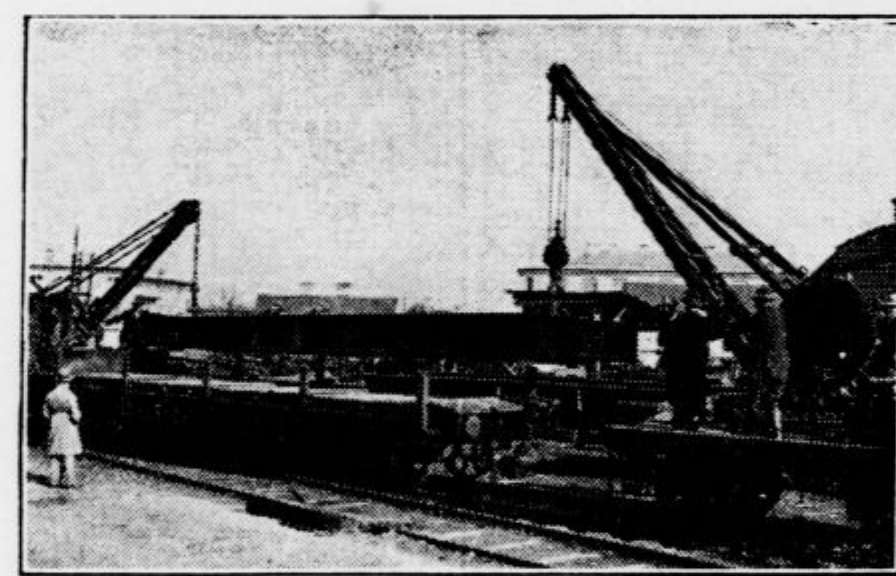
Nedavno se je v Zdevenem v šentjanski občini pojavila neka ženska potnica M. P., ki se je zglasila pri Tereziji K. in samo-zavestno povprašala po bolniku Janezu. Predstavila se je kot zdravnica, ki že tri leta vrši prakso v Mariboru, da je v zvezi z bratom, ki je zdravnik na Dunaju in ji dobavlja taka zdravila, ki so zmorna ozdraviti vsako, še tako zastarelo bolezen. Z gotovostjo je trdila, da bo po teh zdravilih ozdravel tudi Janez, če se bo poslužil treh steklenic predpisane tekočine. Odločni nastop lažne zdravnice je bil tako prepričevalen, da je premotil tudi bolnika, ki pa ni premogel več kakor za eno steklenico zdravila »Ho-Po«, za kar je dal 20 Din, 2 steklenici pa je sklenil kupiti kasneje. Poleg »Ho-Po«, je sleparica imela še druga, do 200 Din cenjena zdravila. Prav uslužna se je pokazala tudi s tem, da je uslišala prošnjo Terezije K., ki je hotela po njej svoji sestri v Maribor poslati pismo in nekaj drugih stvari. Kako tudi ne, ko je trdno verovala v poštenost lažne zdravnice. Vzela je pisemski ovitek, vtaknila vanj srebrno ovratno veržico, obesek in broško in pa nekaj vrstic za sestro. Ovit-ek je prešla s šivalnim strojem.

Cim pa se je lažna zdravnica oddaljila od hiše, je seveda pismo odprla, si prilasti-

Obnova železniškega nadvoza

na Šmartinski cesti

Težavno in previdno montiranje železne mostne konstrukcije



Ljubljana, 13. aprila.

Te dni so obnovili popravila železniškega mostovja nad podvozom na Šmartinski cesti. Stare konstrukcije so od rje vse razjedene, tako da je bil že zadnji čas, da jih zamenjajo z novimi. Z delom so pričeli že 7. julija 1929. Napredovali so zelo hitro, v šestih tednih so imeli izgotovljeni in vstavljeni 2 mostni konstrukciji. Zal-

pa so morali delo prekiniti, ker je zmanjkalo materiala, za novega pa ni bilo kritja.

Mostne konstrukcije izdelujejo Jugoslovenske državne železnice v lastni »mostovni delavnici«, ki je oddaljena le nekaj 200 metrov od nadvoza nad Šmartinsko cesto. V delavnici nabija ves dan »morece«, ki ga žene električni motor. Je potreben, kajti za eno mostovno konstrukcijo je treba zakovati 27.000 zakovic. Monterji in delavci, ki jih je skupaj le 14, imajo dela čez glavo. Istočasno imajo sedaj v delu na pravo železniške mostne konstrukcije za Veliko Loko. Eno konstrukcijo so montirali v soboto.

Popravilo, oziroma obnova zahteva mnogo previdnosti. Nekaj ton težek železni most dvignejo s posebnimi žerjavi, ki so montirani na vagonih, na velik ploščat vagon, da ga zapeljejo na mesto. Pri izkladanju morajo paziti, da pride v pravi legi na opore, ker se sicer tiri na obeh straneh mostu ne skladajo. Pri vsej pažnji se je dogodilo, da je padalo železje na spodaj ležečo cesto, zato je direkcija drž. železnice zaprla za čas montaže ves promet za pešce in za vozove, ker noče in tudi ne more prevzeti nobene odgovornosti za morebitne nesreče. Promet se vrši z velikim ovinkom po cesti za kurilnico državnih železnic.

Pogrešan starček

Videm, 12. aprila.

Čudno je v tukajšnji okolici odjeknila vest, da je v petek okrog 17. ure neznan kam odšel šilenti posestnik g. Andrej Ma-uer. Zadnji čas je opešal in venomer tožil o bolečinah. Poklicani zdravniki so ugotovili arteriosklerozo in močno živčno obolenje, ki se je od dne do dne stopnjevalo. Kljub veliki pažnji, ki so jo domači posvečali bolniku, je starček na lepem odšel z doma in se doslej še ni vrnil. S skrbjo ga iščejo vsi, toda do danes ga še niso našli. Domnevajo, da ga je neozdravljiva bolezen tirala v obup.

KULTURNI PREGLED

Koncert zbor »Mokranjca« v Ljubljani

V ponedeljek, dne 13. t. m. je posetil Ljubljano pevski zbor »Mokranjca« iz Skoplja in privedil zvečer jako uspešen koncert v Filharmonični dvorani. Mešani zbor »Mokranjca« šteje nekaj preko trideset članov, ki se, kakor je pokazal ta koncert, z veliko vpeno in vztrajnostjo žrtvujejo za dobro stvar. Vodi jih z municijsko podrobnošjo pevovodja Sijacki in disciplina zboru je hvalevredna. Peli so spored (tiskanega sporeda žal ni bilo) srbskih, hrvaških in slovenskih skladateljev v pestri izbiri.

Topot so se Ljubljancem lepo izkazali in so poleg predstavitev oblasti posetili pririditev v prav lepem številu. Med prvim odmorom je pozdravil goste v imenu združenih pevskih društev gosp. dr. Švigelj, na- kar so jim razna pevška društva poklonila venec. V imenu »Mokranjca« se je za sprejemnico zahvalil predsednik društva, na- kar se je koncert nadaljeval in žel veliko odobravanje vse prisotne publike.

Pevskemu društvu »Mokranjca«, ki je kot prvo iz južne Srbije posetilo naše kraje, želji, da se počuti pri nas kar najbolje in mu čestita k uspehu koncerta

L. M. S.

Inozemska turneja Zagrebškega kvarteta

Zagrebški kvartet (Miranov, Graf, Aranyi, Fabbri), ki je letos že tudi v Ljubljani dal moralno prav dobro uspešen koncert, je

Moderne toailete za dame

PLAŠČI, najnovejši žoržet-plašči, kostumi in kompleji, obleke iz volnenega blaga itd. v velemestni izbi pri

F. LUKIČ - Ljubljana, Stritarjeva ulica

Domače vesti

* **Svetčeva proslava.** Letos v januarju je poteklo 10 let odkar je umrl v visoki starosti ustanovitelj CMD in znani narodni borec Luka Svetec, litjski notar. V počastitev njegovega spomina je priredila litjska podružnica CMD v nedeljo Svetčev večer z živahnim programom. Sokolska dvorana je bila prav častno zasedena. Sodelovali pa so g. Brili z uvodnimi besedami, sokolski dramatični odsek je uprizoril enodejansko »Popek« v režiji g. Bena Pečnika. Nastopila sta tudi pevsko društvo »Lipa« ter pred kratkim ustanovljeni salonski orkester, oboje pod vodstvom učitelja g. Milana Pertota. Tako nastopa »Lipa« s 60 članskim mešanim zborom kakor orkestra sta dokazala, da je naša Litija zmogljivega dela. Vsem velja pohvala.

* **Zimska šola na kmetijski šoli na Grmu** se je zaključila. Trajala je dve zimska. Zaključnih izpitov se je udeležil za banko upravo načelnik kmetijskega oddelka g. inž. Podgornik. Šola je dosegla 19 učenec in sicer 5 z odličnim uspehom, 6 s prav dobrim in 8 z dobrim, kar je izredno lep uspeh. Pred odhodom na svoje domove so priredili odhajajoči učenci svojim učiteljem in tovaršem iz letne šole, ki še ostanejo v zavodu, poslovnih večer, iz srca preprostih kmetijskih fantov so vrel v govorih takšni lepi načrti za delo in toliko ljubezni do domače grude, da se je človeku vzdignila lepa zavest: še je v kmetu zdravje in moč naroda! Grmški šoli čestitamo k uspehom!

* **Za povzdigo kmetijstva v hutomerskem okolišu.** Iz Ljutomer nam pišejo: Sreski kmetijski odbor, ki je zboroval pred kratkim skoraj polnoštevilno, je najprej doletel več podpore, tako za vinsko razstavo v Mariboru, za gospodinski tečaj pri Sv. Juriju in za cepljenje svinj proti rdečici. Kdor bi dal svoje svinje cepiti, bo plačal od glave živinodravniku samo 5 Din, ostale stroške bo nosil sreski kmetijski odbor. Določil se je tudi poleg drugih manjših podpor prispevek za kmetijsko nadaljevalno šolo v Stogovcih v Apaški kotlini. Da bi prišle občine do višjih dohodkov, se jim je nasvetovalo, naj obdajo tudi umetne brezalkoholne pijače. Uradni dan tajništva bo vsak petek dopoldne. Da povzdigne interes za racionalno kmetijstvo, bo sreski kmetijski odbor priredil v prvi polovici oktobra razstavo kmetijskih pridelkov in sejem plemenske živine, ki se bo vršil najprej v Gornji Radgosti. Naposled je bilo sklenjeno, nabrati zanesljive podatke o škodi, ki jo je preteklo zimo napravil zajec po raznih sadovnjakih.

* **Smrt ukrajinke gozdarja.** V šibeniški bolnici je umrl inž. Ignac Pelhan, ukrajin gozdar, ki se je pred dnevi onesrečil med vožnjo s kolesom blizu Krive Drape. Ponesrečen gozdar se ni bil dolgo v državni službi. Prej je služboval na veleposestvu ljubljanskega nadškofa dr. Jegliča. Zapustil je soprogo in troje nedoraslih otrok.

* **Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu** vabi članstvo na redni tedenski sestanki danes ob 20. v društvenih prostorih (Gunduličeva 29). Dnevni red: predavanje g. Janka Schweigerja o naših izseljencih, volitev izletnega odseka in razgovor o majski prireditvi.

* **Novi grobovi.** Društvo železniških upokojencev v Ljubljani objavlja: Umrla je naša članica ga. Ljudmila Uršičeva, vdova po nadpredniku. Pogreb se bo vršil danes ob 14.30 popoldne iz hiralnice na Vidovdanski cesti. Upokojenci vladno vabljeni k pogrebu. — V Leončiču je umrla ga. Elizabeta Leskovičeva, soproga ga. zvanjčnika drž. žel. v p. Pogreb bo danes ob pol 18. Nenadoma je umrla v ljubljanski bolnici gospa Sinežija Braso-va, vdova po dohodninskem pregledniku. Zapusča tri sinove in dve hčeri. Včeraj so jo pri Sv. Križu položili k večnemu počitku. — V Mariboru sta umrla 75 letna žena ključavničarskega mojstra Marija Maroltova in 68 letni orožniški narednik v p. in zasebni uradnik Ivan Hesk. — Po kratki boleznii je preminila v 38. letu ga. Rozka Talerjeva, soproga pri ljubljanskega g. Antona Talerja, delavca pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah. Pokojnica, ki je zapustila bolnemu soprogu štiri otroke, od katerih so trije nepreskrbljeni, je bila tih in dobra žena, skrb-

na mati in gospodinja. — Za srčno kapjo je umrl 11. t. m. v Guštanju tovarniški delavec g. Paušer. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Društvo orožniških upokojencev za Slovenijo** v Ljubljani obvešča svoje člane in vse še neučlanjene tovariše, da naj se razglas glede razpusta društva razume tako, da velja zgolj za društvo pogrebne sklada, ki je tvorilo poseben del društva in je bilo v letu 1927 likvidirano. Ta sklad je bil svoečasno prijavljen ter se je uradno smatral kot društvo popolnoma zase. Po svoji likvidaciji pogrebno ni bil odjavljen in je uradno šele sedaj po izvršeni odjavi ta razpust izvršen. Društvo orožniških upokojencev, ki je bilo od omenjenega sklada slej ko prej ločeno, pa obstoja dalje.

* **Poziv pogrešanecem.** Andrej Grlic, rojen leta 1888. v Kranjski gori, je ob splošni mobilizaciji leta 1914. odrinil v Galicijo, kjer je služil pri 14. pehotnem polku. Zadnje poročilo je poslal svoji ženi 29. avgusta 1914., potem pa se ni več oglasil. Alojzij Eržen, rojen leta 1856. v Ljubljani, kjer je stanoval na Opekarski cesti, je leta 1901. odšel z doma proti Italiji in ni od tega časa o njem nikakega glasu. Baje ga je smrt dohitela v gozdu poleg Idrije. Oba pogrešanca se pozivata, da se javita deželnemu sodišču v Ljubljani, ker se bo sicer uvedlo postopanje, da se proglasi za mrtva.

Sin belih planin

* **Zlomek.** Pri »Slovincu« navadno zajemajo slovensko kulturo z veliko žlico. Včasih pa je kane po strani kak opaljen ovirek. Tako nam je včeraj bilo prvič razodeto, da je Anton Martin Slomšek zapisal stih: »Ne odpodi od nas življenja tata — veselja hrup ne pevce pesem sladka...« V četrtem razredu ljudske šole smo včasih znali na pamet turbojni sonet »Memento mori«, ki ga je napisal dr. France Prešeren. Česar si tudi danes ne damo vzeti, čeprav se je v slovenski kulturi marsikaj spremenilo in se je že marsikateri, nekdanji preganjanec in ožigani »brezverski« tvorci v grobu preobrazil v najvernejšega katoličana. Vsa čast škofu Slomšku, toda nesrečni poet France ne more z njim menjati niti v Elijazu. Če lu pa zamenjajo pri »Slovincu«, sedaj seveda to ni nevednost, temveč zgolj tiskarski škrt, ali kakor bi jim hudomušni Prešeren sam molče zatrobental na uho: tiskarski zlomek!

* **Namesto venca na grob blagopokojnih g. Knafliča Franca in Ivane iz Smartne pri Litiji** je darovala ga. Zore Marija iz Črnega potoka za Podporno društvo slepih 100 Din. Iskrena hvala!

* **Družbi sv. Cirila in Metoda** je darovala namesto venca na grob pok. g. Fr. Knafliča in Ivane iz Smartnega gospa Marija Zoretova, posestnica v Črnem potoku. 100 Din. Iskrena hvala!

* **Likovci Joža: Prodane duše.** Povest o trpljenju primorskih Slovincov onostrom meje, ki s svojim neustrašnim župnikom in učiteljem junaško branijo svoj dom in jezik. Med pestro vsebino so vpleteni resnični pretresljivi dogodki, ki so se odigrali po svetovni vojni med našimi primorskimi brati onstran meje. Povest se dobi po vseh knjigarnah za ceno 30 Din.

* **Naročite se pravočasno** Pesmi Srečka Kosovega pri založbi »Luč«, Ljubljana, I. poštni predal 171. Izvod s poštnino vred 21 Din. Denar naprej ali po položnici.

* **Potres v Beli Kraini.** Prebivalstvo Metlike in okolice je v ponedeljek 13. t. m. ob 2.57 zjutraj čutilo močan potresni sunek, ki je marsikoga prebudil iz sna. Sunek je bil spremljan s precej močnim bobnenjem in je prišel od jugovzhodne strani. Škode ni nikake. Ljudstvo pa je bilo vsekakor precej presenečeno, ker potresnih sunkov že dolgo ne pomni.

* **Dobrota se ni izumrla.** V Varaždinu je dobila rečna obitelj Josipa in Jane Ambrešič 12. dete, hčerko. Mestna občina je darovala siromašni družini sklad drv, 100 kg bel moke, 10 kg krompirja, 25 kg graha, 10 kg masli in 500 Din v denariju. Isti znesek je daroval tudi neimenovan dobrotnik. Ni. Vel. kraljica je tudi uslušla prošnjo in je botroval v njenem imenu polkovnik Kršmar, ki je izročil detetu zlato verižico in še poseben botrin dar. Kršmaru obredu v varaždinski župni cerkvi je prisostvovalo veliko občinstva.

* **Nesreča ne počiva.** Iz Slovenjgradca nam poročajo: Pri nakladanju sodov na železniški postaji si je 39 letni delavec iz Slovenjgradca Stemenik Viktor zlomil prst na desni roki, a na levi roki enega popolnoma zmečkal. V Prevaljah se je podrl poln voz na 24 letnega hlapca Filipa Rezarja in mu zlomil desno nogo. V Potočnikovi tovarni usnja v Slovenjgradcu je vakaril kož zmečkal delavcu Maksu Ramšaku roko v zapestju. Na njegovo vpitje je pravočasno prihitel lastnik tovarne in ga osvobodil od stroja in s tem obvaroval še večje nesreče. Neki drvar iz St. Ija pod Turjakom se je z vso močjo vseknil s sekro v levo nogo in dobil težko poškodbo. Vsi ponesrečenci se zdravijo v slovenjgradski bolnici.

* **Strašna smrt otroka.** V Tuzari blizu Splita je šla 6 letna hčerka kmetar Radilovića zvečer z gorečo svečo iz kuhinje v sobo in je pri tem tako neoprezno držala svečo, da si je zažgala obleko. Na enkrat je bila vsa v plamenu. Ko je klicala na pomoč, so takoj prihiteli roditelji in sosedje, a je bilo že prepozno. Nesrečna deklica je bila tako opečena, da je kmalu podlegla strašnim oklečinam.

* **Iz šale krvava resnica.** Ko sta 23 letni Avgust Ferlič in 28 letni Janez Postrak, oba iz Sp. Dupleke, bila zaposlena z obrezovanjem trt, sta se v odmoru začela za šalo premetavati. Sprva sta se metala res samo za šalo, toda njuna igra je kmalu postala usodopolna, kajti spremenila se je v

Volja do življenja in dela

zavisi čisto od dobre prebave. Vzemite zvečer 4-6 ARTIN-dra-že in odlično se boste počutili ves dan

Zavoj za 8 Din — zadostuje za 4-6 krat. 112

jezo Postrak je svojega tovariša s kolom, ki ga je pobral na cesti, neusmiljeno oplazil po levem boku, ta je pa zagrabil nož in ga porinil Postraku globoko v levo pleče. Oba srbitorja bojovnika so včeraj zjutraj s precej občutnimi poškodbami prepepeljali v mariborsko bolnico.

* **Zopet nezgoda s pištolo.** Ko se je še po beli nedelji 20 letni Janez Minih, mizar-ski pomočnik iz Tenarske pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah, postavil s tem, da zna streljati s pištolo, je tako neprevidno ravnal, da si je prestrelil levo roko. Pohiteti je moral po pomoč v mariborsko bolnico.

* **Samomor v cerkvi.** Cerkovnik cerkve Sv. Duha v Splitu je šihal, zvečer, ko je hotel cerkev zapreti, iz nje revolverski strel. Poklical je stražnika in sosedo. Ko so pogledali po cerkvi, se jim je nudil na koru stražen prizor. Neki mladenič je ležal v veliki mlaki krvi, poleg njega brovinz, na klopi pa so bili njegovi čevlji in nogavice. V nesrečnem spoznali 27 letnega delavca Oskaria Krulca, ki je zaposlen pri nekem lesnem podjetju. V bolnico so ga prinesli že živega, a je kmalu umrl, ker je bil zadet v srce. Pokojnik je bil zelo dober delavec, zaslužil je dnevno okrog 100 Din in je živel v Splitu pri svojih starših. Poslodajalec in tovariši so ga zelo cenili in si nihče ne more razložiti, kaj ga je gnalo v smrt.

* **Neznan samomorilec.** Blizu Save na Ježici so našli neznanega, 25 do 30 let staro moža, ki se je obesil s hladnim namramnicam. Pri njem niso našli nobenih dokumentov in so sedaj oblasti podvezle vse korake za ugotovitev identitete nesrečnega moža. Mrtveca so pripeljali v mrtvašnico na pokopališče Sv. Jurija v Stožicah, kjer so ga tudi že pokopali.

* **Krvav rodbinski obračun.** Kmet Ivan Badjek iz Djakovca je bil na obisku pri svojem svaku Djuri Matiču. Nekaj časa sta pila in se mirno razgovarjala, kar naenkrat pa sta se sprla. Matičeva žena je sicer mirila, svaka pa sta se vedno huje prepirala ter je končno Matič izvelkel samokres in oddal na svaka dva strela. Badjek je težko ranjen v prsi in v trebuh, je malo upanja, da bi mu otehi življenje v osiškoli bolnici.

* **Obdelede obleke barva v različnih barvah in plisir** tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

* **Francoski inštitut v Ljubljani** vabi na predavanje gospe Cheymol — Vukasovičeve v petek 17. t. m. ob 21. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Predavateljica bo govorila o znamenitem francoskem slikarju Delacroixu. Skioptične slike.

* **Vseuč. prof. dr. A. Gosar** bo danes ob 18. v zbornici dvorani univerze nadaljeval svoja javna predavanja o socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme.

Sin belih planin

* **Iz gledališča.** Veseloigra »Pri belem konjčku« se ponovi v drami. V ponedeljek bo nastopila v operi skupina angleških igralcev, ki je lani z največjim uspehom gostovala v Beogradu in Zagrebu. Gostje bodo igrali »Hamleta« v Shakespearejevem jeziku. Vstopnice bodo od jutri naprej v predprodaji pri dnevnih blagajni v operi. — Druga repiza ruske opere »Sne-gurka« bo dr. A. Jutri bo gostoval v vlogi Radameza (Aida) g. Marij Šimenc. V soboto bo proslava 50 letnice smrti Mosorskega enega najslavnejših novodobnejših ruskih kompozitorjev v operi »Boris Godunov«. V naslovni vlogi nastopi znameniti ruski baritonist g. Zigmunt Zatevski.

* **Pilot ljubavi.** Velik in lep film je zopet postavila ZKD na svoj spored. Film, ki nam kaže heroizmo ameriške zračne flotile, Predočuje nam tehnični napredek letalstva v Ameriki, senzacionalne akrobacije pomorskih letalcev in pa značaj in tovarištvo teh ljudi. Vsebinska je lepa drama, ki bo gotovo vsakomur ušla. Za govorci film, ki ga obenem spremljajo razni naravni posnetki in glasovi, je tudi v Berlinu in na Dunaju pred kratkim vzbudil splošno občudovanje gledalcev. Od danes naprej je »Pilot ljubavi« na sporedu ZKD in bo predvajal dnevno ob pol 13. v Elinem kinu Matič. Cene sedežem so nizke, da se omogoči ogled najširšim krogom. Predprodaja vstopnic dnevno od 11. do pol 13. ure.

* **SJSU »Preporod«** je srednješolska organizacija, v kateri se člani udeležujejo na prosvetnem, znanstvenem in sportnem polju. V soboto 18. t. m. bo organizacija imela akademijo v areni Narodnega doma. Z dohodki akademije hoče društvo omogočiti svojim rečnim in bolehnim članom letovanje na morju. Zdal, ko starši in občinstvo vedo za dobre namene in lepe cilje srednješolskega društva »Preporod«, upamo, da bodo znali ceniti tudi prirediteljev in da bodo posetili prireditev v čim večjem številu.

OBLEKE POVRŠNIKE
NAJUGODNEJE PRI
JOS. ROJINA, Ljubljana

Mm. M. STUZZI
izdelovateljica steznikov

vijudno namanja, da se je vrnila iz inozemstva s svojega študijskega potovanja.

LJUBLJANA, TAVCARJEVA 4/II
Vodnikova hiša 5676

* **Iz koncertnega življenja.** Violinska virtuosinja ga. Fanka Brandlova bo koncertirala s svojim komornim triom v petek v Filharmonični dvorani. Ko je l. 1929. prvič nastopila v Ljubljani, je kritika enodušno oriznala izredno uigrano in umetniško dovršeno igro celega tria, ki ga tvorijo Fanka Brandl (violina), Hilda Folger (čelo) in Herta Reiss (klavir). Predprodaja v Matični knjigarni. — III. simfonični koncert letošnje sezone bo 1. maja posvečen predvsem moderni glasbi. Simfonični orkester bo izvajal Osterdevo suito in Glazunovo simfonično pesnitev »Stjenka Razin«. Obe deli bo dirigiral kapelnik Štrifof, v II. delu pa bo zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja Polića izvajal 3 najnovejša Adamičeva kompozicije. — Sredi maja bo koncertiral v Ljubljani celotni orkester praške Filharmonije pod vodstvom slavnega dirigenta Václava Talicha.

* **»Extemporale«** zadnjič na Sentjakobskem odru. V soboto uprizori Sentjakobski oder zadnjič v tej sezoni priljubljeno veseloligro »Extemporale«, ki je dosegla zaradi nepriljenke komike že lepe uspehe. Dejane je vzeto iz dijaškega življenja in slika težave slabega latinca, osmošolca Franca Hoffmanna, z latinsko šolsko nalogo. Vstopnice od danes naprej v trgovini g. Milosa Karničnika na Starem trgu. V nedeljo gostujejo Sentjakobčani z isto veseloligro v Sokolskem domu na Viču.

* **U-za Finžgarjevo proslavo na Viču** si je osveščeni dramski odsek Sokola osvojil »Verigo« ter jo minilo nedeljo uprizoril. Občinstvo je nagovoril br. Fakin, ravnatelj meščanske šole, z vznemirjenimi in lepo uredenimi besedami. Nato se je dvignil zastor in pred nami je bila tipična kmetijska soba. Ded Primož je povzel besedo in že smo bili v dojanju, ki se je z velikim elanom gibalo od prizora do prizora. Takoj je bilo opaziti večjo roko ravnalca. In res, kdor je videl pri številnih skušnjah oznožno čelo režiserja, njegovelo veliko požrtvovalnost in ljubezen do igranja, kakor tudi voljo vseh sodelujočih, je bil takoj uverjen, da ves ta trud ni zaman. Br. Lujo Drenovec kot režiser pač zasluži, da mu čestitamo k njegovemu velikemu in častnemu uspehu. Preobširno bi bilo naštevati vrline vsakega posameznika, bili so vsi enaki, vsi dobri. Predstava je bila na višku diletantskega podajanja, dvorana nabito polna in publika izredno zadovoljna. Zeleti je, da nas br. Drenovec v prihodnji sezoni še večkrat tako prijetno preseneti.

Sin belih planin

* **Sočanom in prijateljem** naznanjamo, da v soboto 18. t. m. predava v salonu pri Levu ob pol 9. zvečer g. prof. dr. Vinko Sarabon o temi: Sprehod po svetu. Opisal nam bo dogodke zadnjega časa na podlagi zemljevida. Predavanje se bo vršilo po možnosti s skioptičnimi slikami. Vstop vsem prost. Vabljeni vsi.

* **Družabni večer trgovskega društva** Merkur, napovedan za četrtek 16. t. m. je preložen na soboto 18. t. m. ker je moral predavatelj g. konzulent Franc Zagar v Beograd na anketo zaradi predhodnih dolžnih zakona o davku na poslovni promet. Predavanje o davku na poslovni promet se bo vršilo v soboto 18. t. m. in bo tem bolj aktualno, ker bo predavatelj imel nam. noveše informacije o tem predmetu.

* **Popisni komisarij v Ljubljani**, ki imajo popisne kroge št. 11, 24, 27, 56, 58, 66, 73, 81, 82, 83, 86, 98, 116 in 120, se vabijo, da se čimprej zglaste v mestni posvetovalnici.

* **Zbirka »dan bonbončkov«**, ki jo je priredila mestna ženska Ciril Metodova podružnica v Ljubljani dne 11. in 12. t. m. je C. M. družbi prinesla 7151,75 Din čistega dobička. Vsem gospem in gospodinjam nabiralkam in darovateljicam iskrena hvala!

* **Kurji tatovi.** V okolici mesta so, kakor običajno vsako pomlad, zopet pridno na delu tatovi kosihi. Posestniku Ivanu Miheliču v Smartnem ob Savi so ukradli iz šupe 5 kosihi, vrednih 200 Din. Tudi pri drugih posestnikih so bile izvršene podobne tatvine. Po vaseh so videli prebivalci sicer več sumljivih oseb, izslediti pa se do sedaj še ni dalo nobenega predrznega tatu.

* **Neznan obesenec.** V nedeljo 12. t. m. je našel neki berač na desnem bregu Save pred mostom na Ježici v grmovju obešeneke nekega 25-30-letnega možkega. Neznan mrtvec ni imel pri sebi nikakih dokumentov, denarja pa za 1 Din in nekaj par. Obesena, ki je bil golokot in bos, so prenesli v mrtvašnico v Stožice, občina Ježica.

Iz Maribora

* **Iz gledališča.** Danes bosta priredila prvaka beogradskega baletnega ansambla ga. Ksenija Grundtova in g. Anatol Zukovski baletni večer plastičnih in karakternih plesov. Med sporedom, ki je zelo pester in zanimiv, bo odsviral nekaj koncertnih komadov pianist D. Konradi. Abonentni imajo pravico do kuponskih cen, če si nabavijo vstopnice pri dnevnih blagajni. — Koncert tria ga. Brandlova bo 18. t. m. Ta komorni trio, ki uživa danes že mednarodno sloves, je pred kratkim absolvirval večjo koncertno turnejo s kar najboljšim uspehom. Za mariborski koncert si je izbral zelo zanimiv spored, tako da se obeta koncert redke umetniške kvalitete.

* **Proslava Finžgarjeve 60letnice** v Studencih bo 28. t. m. Dramatični odsek Sokola bo vprizoril »Divjega lovca« in bo tudi govor o pomenu Finžgarja v naši literaturi.

* **Trstenjakova razstava slik** v Mariboru. Naš akad. slikar g. Ante Trstenjak priredi od 19. aprila do 1. maja v dvorani Kazine razstavo svojih slik iz Lužičke Srbije. Razstavo bo okrog 50 del, narodne noše in pokrajine. Protektorat je prevzel mestni načelnik g. dr. Juvan. Otvoritev razstave bo v nedeljo 19. t. m. ob 11. dopolne.

* **Kino predstave.** Grajski kino: od srede dalje 100 odst. nemški govoreči in zvočni velenim »Afrika govori«. — Union kino: od danes dalje 100-odstotni govoreči in zvočni velenim »Anna Christie«. — Apollo kino: v soboto in nedeljo: Douglas Fairbanks železna maska.

* **Spremembe pri policiji.** Dosedanji upravnik mestne policije, g. nadsvetnik Keršovan, je z dekretom, ki ga je prejel včeraj, razrešen in bo okrog 20. t. m. oddal posle. 27. t. m. pa mora že nastopiti svoje novo mesto v Ljubljani. Vodstvo tukajšnje policije prevzame g. svetnik Gu-

stav Puž, g. nadkomisar Ivo Zetković iz Zagreba pa je dodeljen kot uradnik.

* **Aprilske vremenske muhe** občutimo tudi v Mariboru. Dočim je bil ponedeljek že skoro poletno vroč in solnčno lep, pa smo včeraj zjutraj morali na ulice z dežniki in v zimskih suknjah. Pohorje je bilo globoko do doline pokrito z novim snegom. — Za siromašno mater s šestimi nepreskrbljenimi otroci je izročil včeraj v naši upravi gospod, ki ne želi biti imenovan 50 Din. Iskrena hvala!

* **Nalezljive bolezni v Mariboru.** V času od 8. do 14. t. m. ni bil mestnemu fizikatu prijavljen noben primer nalezljive bolezni.

* **Slabo na ulici** je postalo v ponedeljek krog pol 8 zvečer na Aleksandrovi cesti pred Vesiačovo trgovino viš. stavbenemu svetniku v p. Ivanu Baumelu. Začel je tudi bljuvati kri. Odpremlili so ga z rešilnim avtom v stanovanje.

* **Dva ponesrečena zidarja.** Na neki stavbi na Radvanjski cesti je med delom padel 29letnemu zidarju Konradu Krančiču na glavo velik kos opeke in mu lobanjo tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico. Enaka nezgoda, katere žrtev je bil zidar Konrad Kerencič, se je pripetila v Smoletovi ulici. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico.

* **Nasilen tihotapec.** Orožništvo v Studencih je napravilo v noči od ponedeljka na torek dober lov. Aretilo je namreč že dolgo zasledovanega tihotapca Franca Glaserja, hišnega posetnika v Studencih, ki je obenem zelo nasilen človek. Že od decembra ga ni bilo domov in se je orožnikom zelo spretno skrival. V ponedeljek ponoči pa je prišel po večmesečni odsotnosti zopet nepričakovano domov ter je siloma vdril v stanovanje. Ves razjarjen je takoj prišel pretepati svojo ženo, ki je do bila več poškodovana na glavi in po životu. Vsa objokana in obilita s krvjo je iskala pomoči pri strankah, ki so o dogodku takoj obvestile orožnike, naker je bil Glaser zaradi tihotapstva, nevarnih groženj in poškodb, ki jih je zadal svoji ženi, aretiran in izročen najprej dravski finančni kontroli, nato pa se bo moral zagovarjati še pred sodiščem. Glaser tihotapi zlasti s saharinom in je na begu pred orožniki skočil enkrat že v Dravo, kamor je zmetal tudi vse vtihotapljeni saharin.

Iz Celja

* **Koncert Pavle Lovšetove** bo v soboto ob 20 v dvorani Ljudskega doma. Slovita pevka bo nastopila z izredno bogatim in najskrbneje izbranim sporedom. Sodelovali bodo hčerka Majda, pianist g. Lipovšek in virtuos g. K. Sancin.

* **V mestnem gledališču** bo ljubljanska drama 21. t. m. gostovala z Andrejstvom »Mladotenci«. Vstopnice pri tvrdki Goričar in Leskovec.

* **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. zvočni film »Markiza Pompadour«. Predigra Foxov zvočni žurnal.

* **Savinjska podružnica SPD v Celju** bo imela občni zbor 25. t. m. ob 20. v restavracijskih prostorih Narodnega doma.

* **Strelska družina v Storah** bo imela svoje otvoritveno streljanje v nedeljo popoldne ob 14. pri Francu. Strelalo se bo z malokaliberskimi sobnimi puškami.

* **Na seli mestnega občinskega sveta** v ponedeljek zvečer so bile rešene naslednje važnejše zadeve. Izplačilo zneska 250.000 Din, ki ga je še dolžno ministrstvo za socialno politiko za izvedbo malostanovanjske akcije, se bo doseglo v kratkem, ker se je popravila neka formalna napaka. Obč. trošarina za most za 1929. se ne bo pobirala. Prostovoljnemu gasilnemu društvu se izplača letošnja podpora 10.000 Din. Mestna hranilnica je za posojila občine znižala obrestno mero na 8%. Izjemoma je bilo odobreno kritje za 12.725 Din presežka pri novem javnem stranišču pred kolodvorom. Finančni referent je predlagal, naj se za Sokolu in celji. Sportnemu klubu na razpolago za telesno vzgojo meščanstva in mladine Glazija, ki naj se ogradi z močno ograjo po načrtu inž. Osvalda, kar bi stalo občino okrog 70.000 Din. Proti temu sta nastopila obč. svetnika g. Janič in dr. Voršič, češ da bo povodenj odnesla ograjo, da je veliko važnejši potreba, da rečna mladina ne bo potem umela nobenega igrisča in prostora za solnčenje in da bo popolnoma pokvarjen izgled Glazije. Za oddajo Glazije in zgraditev ograje pa sta se ponovno s stvarnimi dokazi zavzela g. dr. Vrečko in dr. Hrašovec in je bil predlog sprejet. Zasilna preložitve ceste na Joževem hribu bo veljala občino okrog 30.000 Din. Za zasipanje kotlin in jam na Diordjevičevem posestvu ni bil sklenjen sporazum z lastnikom, ker stavi previsoke zahteve. Kamnoloma v mestnem parku občina ne bo odpirala, zato pa je nujno potrebno, da se preskrbi na kakem drugem bližnjem in primernem kraju kamnolom z dobrim kamnenjem, seveda za primerno ceno. Občina ima lastni drobilce, pa je trenutno brez kamnoloma. Skušalo se bo ugotoviti rentabilnost lastnega pridelovanja gramoza ter kvaliteto in kvantiteto kamnena v nameravanem novem kamnolomu poleg Drušnega posestva. V Cretu bodo poslonja priključena na vod mestne elektrarne, kar bo veljalo 23.000 Din. Kakor na Ostrožnem in v Liscu pa bodo morali novi odjemalci toka v Cretu plačevati kilovatno uro po 1 Din dražje kakor v mestu, dokler ne bo investiran znesek amortiziran. Nujno potreben je načrt za dnevno otroško zavetišče, za katero so že na razpolago potrebni prostori in sta imenovani dve učiteljici-nadzornici, je potrebnih sredstev ni. Sklicana bo posebna anketa. Pericam se prenove uporabljanje Masarykovega nabrežja od kapucinskega mosta do Savinjskega dvorca za pranje in sušenje perila, ker to pač ne koristi razvoju tujce-

* **V soboto 18. aprila nastopijo pri pevskem večeru v Ljudskem domu ga. Pavla Lovšetova, njena hčerka Majda, pianist g. Lipovšek in virtuos g. K. Sancin.** 5679

ga prometa. Glede gradnje palače OUZD je g. župan pojasnil, da se bo po zatrditvi komisarja SUZOR-ja v Zagrebu na vsak način gradilo. Čakajo je še na poročilo OUZD v Ljubljani, ki pa z dosedanjim stavbiščem, vrednim okrog 100.000 Din, ki ga je občina brezplačno odstopila, ni zadovoljen.

ASPIRIN

TABLETE

so neškodljive, toda morajo imeti Bayer-jev križ

nepriznanim pooblaščenim in je po polnoči tudi začelo močno deževati. Zjutraj je temperatura občutno padla in je nato snežilo vzdržemo do 11. dopoldne. Sneg se je v mestu sproljal in se je popoldne obdržal le še tu pa tam po strehah, okoliški griči in hribi pa so ostali pokriti z belo odejo.

e—Poskušeni samoraj. Včeraj ob pol 14. so opazili pasanti s Savinjske brvi pri grofiji, da se je med mestno vrtnarjo in Palosovo gostilno zgrudil na cesti mlajši mož s srednje veliko steklenico v roki. Pasanti, ki so mu prišli na pomoč, so takoj začeli oster duh po lizolu. Nemudoma so pozvali reševalno postajo, nakar so prepešali nesrečnega v bolnico. Ugotovili so, da je 24 letni krojaški pomočnik Emil M. V bolnici so mu izprali želodec in je že izven nevarnosti. Gre menda za nesrečno ljubzen.

Z Jesenic

—Sokolska uprava na Jesenicah javlja, da bo velika društvena javna tombola v nedeljo 2. avgusta ob 15. na sokolskem letnem večanju, in prosi vsa društva z Jesenic in okolice, da ta dan ne prirajo sličnih prirediteljev.

—Nočni razgrajci. Kljub hudim časom, ko delavci z največjim trudom toliko zaslužijo, da se skromno preživljajo, se vedno dobe ljudje, ki ob nedeljskih in sobotnih nočnih urah vinjeni razgrajajo po jesenjskih ulicah in kalijo nočni mir. Prosimo remedure!

Iz Kranja

—Tujski promet. V svrhu pospešitve in dviga tujeskega prometa v našem kraju je tujsko prometni svet Dravske banovine razpisal za danes ob 11. v občinski posvetovalnici sešatek, katerega se udeležijo celotni občinski odbor in Olepševalno društvo. Razpravljalo se bo tudi vprašanje udeležbe na tujem prometni razstavi v Ljubljani.

—Preureditev jez. Na pritožbo družbe P. Mayer Comp. je sresko načelstvo ponovno razpisalo obravnavo na licu mesta za 28. aprila ob 9. Družba namerava preurediti in dvigniti jez pri svoji hidroelektrici centrali na reki Kokri. Načrti in tehnično poročilo so interesantom na ogled pri sreskem načelstvu.

—Na ponedeljkovem sejmu je bilo jako živahno. Kupci sicer ni bilo velikih, več je bilo petja poslavljajočih se nabornikov. Naši varnostni organi so imeli mnogo dela, sicer so imeli tudi finančni organi. Pri dohodu jutranjega vlaka je ustavil na mostu finančni podpredsednik Zvan staro znanko, 64 letar Vidmar Barbrt, ki je dobil zapisano kot tihotapka saharina in nosiljca. Odvedel jo je v pisarno finančne kontrole, kjer je suma privlekla na dan iz košare zavitek tobaka. Na grožnjo o osebni preiskavi je izpod krila privlekel še nekaj zavojev saharina. Oddana je bila prokuratorju. Na sejmu so bili na delu tudi tatovi. V neki kavarni je bil ukraden zimski plašč in klobuk, v trgovini orožja na revolver in vžigalna vrvica.

—Uradni dan kontrole mer in sodov bo 21. in 22. t. m. v Rožni ulici.

Iz Kamnika

—Naši avtobusi. Javnost vsak dan pričakuje, kdaj bo prišel voziti priljubljeni vozniški Rode. Sedaj imamo samo eno redno in direktno zvezo: Motnik-Kamniki-Ljubljana. Kadar nastane defekt, se samo pošta dostavi s konjem. Takrat so Tuhinje odrezani od prometa s Kamnikom in Ljubljano. Druga proga Kamnik-Moste-Ljubljana je zvezana s prestopanjem v Mostah. Ta proge se Kamničani ne poslužujejo, ter je podjetnik, ki vozi Kamnik-Moste prosi za opustitve proge. Kakor čujemo, bodo »Peregirnik« v kratkem podelili koncesijo in si bo nabavil nov 40-sedežni voz, ki bo vsekakor udoben. Naše ceste so tako slabe, da je vožnja v starejšem avtobusu prava muka.

—Jez v Novem trgu je voda tako poškodovana, da obstaja bojazen, da ga raztrga in odnese. Obrežje so sicer pilotirali, vendar se tok vode zajeda na obeh bregovih in izpodkopava zemljo. Z novotrški jezm bo še precej skrbi in izdatkov.

Iz Novega mesta

—Uspeh šentjakobčanov. »Extempore«, dijaško veseloigro v treh dejanjih, so vzprijeli z velikim uspehom v soboto zvečer v Sokolskem domu igralci ljubljanskega šentjakobskega odra. Igralci so bili nagradi za svoje mojstrsko izvajanje z dolgotrajnim aplavzom. Po dokončanem sporedu je podružnica CMD pridelala povabljenim igralcem v kavarni Spilhal zakusko.

—Predavanje o veliki francoski revoluciji priredil prosvetni odsek Sokola v četrtek 16. t. m. ob 20. v svojem domu. Predaval bo profesor Kranjec. Skioptične slike. Vabljeni vsi! Prostovoljni prispevki dobro došli.

—Srečke državne razredne loterije 5. razreda 21. kola so dospele, na kar opozarjamo igralce, ki so kupili srečke v podružnici »Jutra«. Rok za obnovo samo do 19. t. m.

—Cerkvenega koncerta, ki ga je priredil na belo nedeljo v franciškanski cerkvi zbor franciškanske župnije iz Ljubljane v počastitev spomina na 1700-letnico mučeniške smrti zaščitnice glasbe sv. Cecilije, se je udeležilo, kakor dopolne ob 11. tako popoldne ob 14., številno občinstvo iz mesta in okolice. Precejšnji del občinstva je moral kljub velikim cerkvenim prostorom ostati zunaj cerkve, kjer je pred odprtim glavnim vhomod poslušal lepo izvajanje zbora, kateremu sta dirigirala sv. violisti skladatelj gosp. Sattner in višji kapelnik g. dr. Čerin.

—Zadnja pot Frana Rozmana. — Ob obitni udeležbi stanovskih tovarišev in ostalega občinstva smo 12. t. m. spremili k večnemu počitku dolgoletnega postajnega načelnika g. Frana Rozmana, ki je bil vreten uradnik in skrben družinski oče. Pri pogrebu je igrala žalostinke železničarske »Sloga« iz Ljubljane, ob odprtem grobu pa sta se od pokojnika poslovila v imenu železniške direkcije šef prometa g. Potočnik in v imenu postajnega železniškega osebja blagajnik g. Bajec. Pokojniku blag spomin!

GOSPODARSTVO

Konjunktura za sadjarstvo

Za nobeno drugo panogo našega kmetijstva ni bila lani konjunktura tako ugodna, kakor za sadjarstvo. Naša statistika zunanje trgovine beleži ogromno povečanje našega izvoza svežega sadja, ki je dosegel skoraj 300 milijonov Din. Naš izvoz sadja je bil lani po vrednosti že večji kakor n. pr. izvoz svinj in je dosegel skoro dve tretjini vrednosti izvozne pšenice. Naslednje številke nam nazorno kažejo velik napredek našega izvoza svežega sadja v zadnjih letih.

	vagonov	milij. Din
1927.	4102	110,3
1928.	4088	111,9
1929.	4949	126,7
1930.	9971	291,8

Konjunktura za sadje, ki je lani prišla do izraza zlasti pri izvozu, je v najtesnejši zvezi s škodo, ki jo je povzročila ostra zima v januarju in februarju l. 1929. na sadnem drevmu, zlasti v deželah, ki ležijo bolj na severu Evrope. Češkoslovaški državni statistični urad je pravkar prišel objavljati podatke o stanju sadnega drevesja pred usodno zimo v početku l. 1929. in po zadnjem številku jeseni lanskega leta. Iz objavljenih števil za Moravsko in Slezijo je razvidno, da je zaradi ostre zime zamrlo l. 1929. 31,7% jablan, 32,6% brusk, 35,1% češenj, 23,4% višenj, 42,7% češpelj, 41,5% marelic in 54,2% breskev. V približno enakem razmerju je zamrlo tega leta sadno drevo tudi v Avstriji, Nemčiji, Švici itd.

Ker zamrlega sadnega drevesja ni moglo tako naglo nadomestiti in ker bo na drugi strani preteklo še celo desetletje, preden bo to novo sadno drevo tudi primerno obrodilo, zato lahko računamo, da bo ugodna konjunktura za sadje trajala še leta in leta. Po omenjeni statistiki za Moravsko in Slezijo, so tamonjšni sadjarji do jeseni prelet leta nadomestili šele 50,1% zamrlih jablan, 33,8% zamrlih brusok, 29,5% zamrlih češenj, 18,5% zamrlih češpelj, 83,1% zamrlih marelic in 35,9% zamrlih breskev. Če bodo letos nadomestili še ves ostank zamrlega sadnega drevesja, tedaj si lahko izračunamo, koliko časa bo preteklo, preden bodo nadomestili tudi izpadli pridelek.

Te številke naj bodo našim sadjarjem v resno vzpodbudo. Skrbna nega sadnega drevesja se bo letos kakor tudi v bodočih letih bogato poplačala. Zato morajo naši kmetovalci sadnemu drevmu posvetiti največjo pozornost, kajti od skrbne nege je v veliki meri odvisen uspeh, tako glede količine pridelka kakor tudi glede kakovosti in s tem tudi glede cene. V nekaterih okoliših Srbije, kjer je bila lani bogata letina jabolk, so posamezni kmetovalci za jabolka zaradi visoke cene dobili večji izkupilec, nego je znašala vrednost zemljišča, zasajenega s sadnim drevjem in je izkupilec v posameznih srezih dosegel večmilijonske zneske. Tudi nekateri naši sadjarji so lani prejeli do 100.000 Din za prodano sadje.

Pri tem se nam ni treba bati konkurence prekomorskih držav, zlasti Brazilije, ki se je zaradi nizkih cen kavi, že pred leti močno oprijela sadjarstva. Do tržišč, kamor gravitira naš izvoz sadja, prekomorske države s svojim blagom ne morejo prodreti z večjimi količinami in se nam pri pravilnem ravnanju z drevjem in tudi z dozorilim sadjem ter pri pravilni organizaciji izvoza obetajo še lepi uspehi.

—Vinski trgovci in davek na poslovni promet. Sekcija trgovcev z vinom pri Gremilju trgovcev v Ljubljani je zadnje dni ponovno razpravljala o težavah, ki so nastale za vinsko trgovino pri odmeri skupnega danka na poslovni promet, ki se po novih predpisih pobira hkrati z državnim trošarino od nabavne cene vina po fakturi, odoeno če fakture ni, po krajevni ceni (ki se ji pristajejo prevoznici in postranski stroški). Vinski trgovini je težko po fakturah doletati podlago za pobiranje skupnega danka. Na eni strani se vina režejo in je način rezanja smatrali za poslovno tajno, na drugi strani pa večina trgovcev kupuje vino direktno od producentov, ki ne izstavlja faktur. Določanje krajevne cene pa je težavno, ker obstajajo glede cen velike razlike. Če se prepusti organom, ki pobirajo skupni davek s trošarino vred, ocenjevati vrednost vina, tedaj to lahko dovede do večjih neenakosti. Sekcija vinskih trgovcev je zaradi tega menila, da se mora določiti v obliki povprečne nabavne cene enotna baza za pobiranje skupnega danka, pri čemer bi odpadale vse težkote. V tem smislu je sekcija preko Zbornice za TOI naslovila na finančno ministrstvo posebno spomenico in je trdno uverjena, da bo finančna uprava tej šlihi ugodila, ker je po informacijah iz Splita za Dalmacijo že določena povprečna cena v višini 2,60 Din za liter.

—Likvidacija okrožnega urada za varovanje delavcev v Bjelovaru. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je nedavno ukinilo Okrožni urad za varovanje delavcev v Bjelovaru, ki bo prenehal posloovati 30. t. m. Prevzem poslova je odrejen na 15. maj t. l. Za likvidacijskega poverjenika je postavljen g. Milan Korač, načelnik Osrednjega urada v Zagrebu. Področje bjelovarskega okrožnega urada bo v bodoče pripadalo deloma Zagrebu, deloma pa Osijeku. Kakor poročajo, je likvidacija bjelovarskega okrožnega urada v zvezi z reorganizacijo okrožnih uradov po banovinah. V vsaki banovini bo obstojel en okrožni urad, le savaška in dunavska banovina bosta imeli po dva urada. Tudi varaždinski urad bo v celoti pripojen Zagrebu, dočim bo zemunski srez pripadel beograjskemu uradu.

—Božičeva zavora v Češkoslovaški. Češkoslovaško prometno ministrstvo je te dni oddalo veliko dobavo zavor in zavorne materiala, pri čemer je prikratk naročilo tudi zavoro po sistemu našega rojaka Božiča. Nabavna vrednost Božičevih zavor znaša 13,8 milijona Kč. Te zavoro bo izdelalo Škodovo podjetje, ki ima tozadevno licenco.

—Prijava blagovnih zalog in terjatev za davek na poslovni promet. Davčna uprava za mesto Ljubljano je izdala poziv glede vlaganja prijav o blagovnih zalozah in nepravilnih terjatev na dan 31. marca za naknadno odmero spoštevne 1% davka na poslovni promet. Kakor smo že podrobno poročali, se imajo te prijave predložiti do 30. t. m. na dosedanjih obrazcih za prijave davka na poslovni promet, ki naj se priprave izpolnijo. Odrejeni rok do 30. aprila se ne more pod nobenim pojmom podaljšati. To prijavo morajo predložiti vse osebe, ki po uredbi o skupnem davku na poslovni promet niso predvidene kot plačevalci skupnega davka na poslovni promet in ki torej v bodoče ne bodo plačevale več tega davka. Iz tega sledi, da morajo vlo-

žiti prijavo vsi trgovci brez ozira na vrsto blaga, dočim morajo osebe, ki so z urobdo in tarifo predvidene kot plačevalci skupnega davka (producenti), predložiti prijavo le glede blagovnih terjatev. Če pa blago domačih producentov ni zavezano skupnemu davku na poslovni promet, tedaj je treba prijavo predložiti tudi glede zaloz. Vetrilci alkoholičnih pijač, ki so na zalogo na dan 1. aprila že plačali državno trošarino, morajo po trošarinskem registru prijaviti vso zalogo in njihovo vrednost, kakor tudi vse terjatve iz prometa z alkoholnimi pijačami na dan 31. marca. Vetrilci, ki imajo blago v privatnem trošarinskem skladišču, prijaviijo samo neplačane terjatve. Na isti način imajo poslopiti vsi točilci pijač na drobno (gostilničarji, kavarnarji itd.).

—Stanje Narodne banke. V prvi četrtini aprila se stanje deviznega zaklada Narodne banke ni bistveno spremenilo. Posojila so ponovno nekoliko narasla, obtok bankovcev pa se je zaradi precejšnjega zmanjšanja žirovni obveznosti povečal za preko 100 milijonov, vendar je ostal še za 150 milijonov pod 5 milijardami. Stanje od 8. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din): v oklepajih razlike nasproti stanju od 31. marca): aktivna: kovinska podlaga 207,5 (+ 3,6), posojila 1425,2 (+ 20,3), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 367,2 (- 2,4); pasiva: obtok bankovcev 4847,1 (+ 118,2), žirovne obveznosti nasproti državi 100,2 (+ 34,8), ostale žirovne in razne obveznosti 820,8 (- 131,6).

—Ustanovitev velike sladkorne tovarne. Iz Novega Sada poročajo, da bo v Curugu s pomočjo inozemskega kapitala v kratkem ustanovljena velika sladkorna tovarna in tovarnica spirita, ki bo zaposlovala 2000 delavcev. Občina Čurug je ustanoviteljem prepustila brezplačno na 25 let gradbeno zemljišče, ki ga bo podjetje po preteku te dobe lahko odkupilo. Vrh tega bo čuruga občina prepustila novi tovarnici 150 katastralnih orolov za selekcijo semena sladkorne pese. Podjetje financira londonska tovarna Eduard Walter & Comp. Ustanovni občni zbor družbe se bo vršil 14. maja. Delniška glavica bo predvidno znašala 250.000 angleških funtov (okrog 70 milijonov Din), pri čemer bo 10 odst. osnovne glavice predloženo na vpis domačemu kapitalu.

—Oddaja elektroinstalacijskih del se bo vršila polom licaletja 28. t. m. pri inženirskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjenem oddelku.)

—Dobave. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave heliografskega papirja, pergamentnega papirja, milimeterskega papirja, ščetk za akvaralne barve in amoniak za kopiranje ter glede dobave 80 komadov lesenih in pločevinastih solov. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 800 kg belih cunj za čiščenje strojev. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 1 sloječe dvojne sesalke. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI.)

BORZE

14. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah Berlin, Pariz, Praga in New York. Tečaj deviz kažejo nadalje popuščajočo tendenco.

Na zagrebškem efektu tržišču se je vojna škoda za aranžma trgovala nespremenjeno po 423,75 — 424. Nekoliko čvrsteje notira Blairov posojilo, in sicer 8% 93,5 — 94 (brez zaključka), 7% pa 83,5 zaključek. Od bančnih vrednot so imele promet Prastrediona po 920 — 922,5, Unionbanka po 174, Srpska po 188 — 185 in Zemaljska po 140. Med industrijskimi delnicami so bili zabeleženi zaključki v Trboveljski po 305, v Gutmannu po 126 — 128 in v Sečeranu po 293.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22,835, Berlin 13,525 — 13,555 (13,54), Bruselj 7,9058, Budimpešta 9,9258, Curih 1095,6, Dunaj 798,37 — 801,07 (799,57), London 276,29, New York 56,665 — 56,865 (56,76), Praga 221,44 — 223,44 (222,44), Praga 168,11 — 168,91 (168,51), Trst 297,54.

Zagreb. Amsterdam 22,805 — 22,865, Dunaj 798,07 — 801,07, Berlin 13,525 — 13,555, Bruselj 7,9058 — 7,908, Budimpešta 990,56 do 993,56, London 275,89 — 276,69, Milan 296,6 — 298,6, New York 56,665 — 56,865, Pariz 221,44 — 223,44, Praga 168,11 — 168,91, Curih 1094,1 — 1097,1.

Curih. Zagreb 9,127, Pariz 20,30, London 25,21625, New York 519,075, Bruselj 72,15, Milan 27,17, Madrid 54,20, Amsterdam 208,41, Berlin 23,575, Dunaj 72,975, Sofija 3,76, Praga 15,375, Varšava 58,20, Budimpešta 90,55, Bukarešta 3,0875.

Effekti.

Ljubljana. 8% Blair 93,25 bl., 7% Blair 83,25 bl., Celjska 150 den., Ljubljani kredit na 120 den., Prastrediona 920 den., Kreditni zavod 160 — 170. Vevče 128 den., Ruše 220 den., Sežir 75 bl.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 423,75 — 424, za junij 424,25 bl., za december 424 bl., investicijsko 88,5 — 89,5, agrarne 51,25 — 52,25, 8% Blair 93,5 — 94, 7% Blair 83 — 83,5, 6% begluške 67,25 — 68, bančne vrednote. Prastrediona 920 — 922,5, Union 174 — 176, Jugo 74 — 76, Srpska 184 — 187, Zemaljska 140,50 — 142, Ljubljanska kreditna 120 den., Kreditna Zagreb 119 — 124, industrijske vrednote: Narodna šumska 25 den., Gutmann 126 — 128, Slaveks 40 den., Slavonija 200 den., Drava 235 — 237, Sečera 292 — 298, Narodna mlinarska 21 bl., Brod vagon 64 den., Union mlin 70 den., Vevče 132 den., Dubrovačka 370 den., Jadranska 535 — 550, Trbovlje 305 — 307.

Beograd. Vojna škoda 423 — 423,5 zaklj., investicijsko 88 — 89, agrarne 51 — 52, 7% Blair 83, 6% begluške 67,25 zaklj., Narodna 7900 zaklj.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (14. t. m.) Tendence za les mlačna. Zaključen je bil 1 vagon oglja. Eksektivno je bilo prodanih 30 kub. m hrastovih trupcev (premer 60 cm, 10% lahko od 55—60 cm, zdravih, ravnih, brez grč) po 925 Din na 1 kub. m pri promptni dobavi.

ŽITO

+ Ljubljanska borza (14. t. m.) Tendence za žito stalna. Zaključkov ni bilo. Nudi se (fco, slov. post., po mlev. tarifi, plač v 30

dne) pšenica: baška, potiska 80-81 kg po 212,5 — 215, baška, srbobran, 79-80 kg po 210 — 212,5, gornjebaški, 79-80 kg po 205 do 207, baška, okolica Sombor, 79 kg in baranjska, 79-80 kg po 192,5 — 195; koruza: baška, stara po 147,5 — 150, nova, času primerno suha po 137,5 do 140; oves: baranjski, navadna vozina po 192,5 — 195; meka: banaška 90c po 335 do 340.

+ Budimpeštanska termiska borza (14. t. m.) Tendence prijazna, pšenica uvrščena; promet miren. Pšenica: za maj 15,79 do 15,80, za junij 15,84; riž: za maj 13,40 do 13,42; koruza: za maj 13,10 — 13,12, za julij 13,50 — 13,51, tranzitna za maj 10,45 do 10,50.

Občutek sigurnosti

in popolne negovanosti

imajo one gospe, ki uporabljajo za vsakdanje intimno toaleto samo preizkušeno milonovino sol za izpiranje (ISLA SPUL-SALZ). Nenadkriljivo sredstvo za vsako v istini ugledno damo. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke.

Sport

Visokoalpska smučarska tekma

Mojstrana, 13. aprila.

Smučarski klub Dovje-Mojstrana in TKS Jesenice sta večeraj zaključila zimsko sezono z zelo težko in zanimivo visokoalpsko tekmo s Triglava. Proga je vodila s sedla RZ skozj Gornjo Krmo, Medvednik, Vrtačo, pod Točcem, v Spodnjo Krmo do cilja. Dolga je bila 7,5 km ter zelo težka, visokogorska z višinsko razliko 1300 m.

Na tekmi so startali samo najboljši terenski vozači in je bila konkurenca tako ostra, kot na nobeni letošnji tekmi.

Startalo je 14 tekmovalcev, ki so zastopali naslednje klube: KAC (Celovec), LSK, Ilirija, Smučarski klub Ljubljana, TKS Jesenice in Smučarski klub Dovje-Mojstrana.

Rezultati so bili naslednji: 1. Praček C. (TKS Jesenice) 16:52,2; 2. Jakopič A. (Smk. Dovje-Mojstrana) 17:44; 3. Znidar E. (TKS Jesenice) 19:59,4; 4. Katnjig A. (TKS Jesenice) 20:34; 5. Lakota C. (Smk. Dovje-Mojstrana) 20:35; 6. Šramel B. (Smk. Ljubljana) 22:52; 7. Rupnik Z. (Ilirija) 24:15; 8. Klančnik A. (Smk. Dovje-Mojstrana) 24:22; 9. Brvar St. (Smk. Ljubljana) 24:18; 10. Dr. Kmet St. (SSK) 28:58.

Izvenkonkurence je Jermendy (KAC) dosegel s 16,06 najboljši čas dneva. Drugi Celovečan Malmö je prevozil progo v času 19:33.

Dva tekmovalca sta med tekmo izstopila. Prva dva tekmovalca sta dobila lepa darila, tretji, četrti in peti pa umetniške diplome. Prvi izvenkonkurence je prejel ko'ajno, oba gosta pa klubski znak.

Organizacija je bila dobra. Ker je bilo vreme zelo lepo, so gledalci videli vso tekmo. Na cilj so kljub težavnosti progi privzili vsi lepo. Videlo se je, da so tehnično izurjeni. Priznati je treba, da je bil gost Jermendy tehnično najboljši. Posebno lepo je privzivil v cilj Šramel. Posebna čast pa gre dr. Kmetu, ki je edini zastopal seniorje na tej težki tekmi.

Občni zbor zagorskega sportnega kluba

Iz Zagorja nam javljajo:

Nedavno se je vršil občni zbor zagorskega sportnega kluba. Otvoril ga je gospod Mmuh Polde. Pozdravil je vse navzoče, zlasti pa se delegata nog. podsaveza g. Kureta. Nato je orisal dosedanje delo. Ze pred in po vojni je šlo za to, ustanoviti v dolini sportni klub, ki bi gojil kolesarstvo, nogomet in druge panoge sporta. Deloma zaradi za sport neugodnih terenskih prilik, največ pa zaradi strankarske nestrpnosti, je bilo vsako prizadevanje zaman. V zadnjem času je to vprašanje krenilo na pozitivno pot. Kolesarji so si na izvenklubskih tekmah pridobili lepa prvenstvena darila in priznanja. Naklonjenosti ravnatelja TPD g. inž. Loskotu gre zahvala, da smo dobili svoj sportni prostor, na katerem je moštvo osnovanega kluba pokazalo, da ima mnogo živne sile. Več prijateljskih tekem je v kratkem času odločilo v svojo korist. Med pripravljanimi časom si je klub nabavil svoje dres, nogometne čevlje i. dr. Dani so pogoji za najzvišnejši in plodoviti razmah vsem panogam. Pretežno delavski sloj bo imel zadosti prilike, da se telesno kakor moralno čim uspešneje razvije, da bo tako postal čim koristnejši član naše mlade države.

Temu poročilu je sledilo čitanje društvenih pravil. Pred volitvami je pristopilo 78 članov v klub.

Soglasno je bil nato izvoljen naslednji odbor: predsednik Mmuh Polde, podpredsednik I. Sušnik Ivan, Podpredsednik II. Spindler, tajnik Jordan, njegov namestnik Potisek, blagajnik Bakšič, namestnik Javoršek, Odborniki: Adamič, Dolšak, Goršek, Lebeničnik in Dobnik, namestniki: Hauptman Ivan, Ernejc in Šulj. Gospodar Lebeničnik Jože. Načelnik nogometne sekcije Kotar Franjo, kolesarske sekcije Slavko Sušnik. Kapetan prvega moštva Arhar, kapetan rezerve Hauptman Martin. Pregledovalci računov: Ravnikar Ignacij, Plahutnik Viktor, Košmerl Vinko; namestniki: Benegalija Alojzij in Renko Pavle.

Določila se je pristopnina 10 Din, članarina 5, podporni člani 2,50, ustanovnina 300 Din. Brezposelnosti so za čas brez zasluža opaženi vsi prispevki.

Pri slučajnostih je bilo sklenjeno konopirati v odbor kakega člana iz Lok, ker se je tam ustanovila nogometna sekcija.

Nato je spregovoril delegat g. Kuret, ki je izrekel pozdrave podsaveza ter po skupnem vzliku kraljevskemu domu obzoražil na kratko veliki telesno in duševno vzgojni moment sporta. Pojasnil je funkcijo podsaveza in apeliral na požrtvovalno delo za klub, na tovariško strpnost, medsebojno spoštovanje funkcionarjev kakor tudi sklepov odbora, ki jih je treba brezpogojno spoštovati in izvršiti. Novi klub bo po izpolnjenih formalnostih sprejet v trboveljski medklubski odbor.

Pri slučajnostih je bil sprejet predlog, da bo klub zaprosil nekatere mlademu pokretu naklonjene osebnosti za pokroviteljstvo. Klub je najel svoj lokal v gostilni Ernejc. Vso pošto na naslov SKZ v roke tajnika Jordan. Mlademu klubu želimo mnogo uspeha in nedeljene podpore vse javnosti.

Službene iz LNP. Danes v sredo po soji p. o. bo ob 20. seja u. o. v prostorih Dr. lavske zbornice. Tajnik I.

Motokolesarski klub Ilirija opozarja članstvo, da se bo vršil drevi ob 20. v restavraciji Fritz v Tavčarjevi ulici 4 poslovilni večer članov, ki gredo k vojakom.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Naslednji morajo biti danes ob 18. v tajništvu: Korčec, Svetic, Hrašč, Zmijak, Slamič, Pišek I, II, Jug I, II, Sočan, Slapar, Senica, Erman Jež, Trček.

SK Natakarc. Danes sestanek v Zgornji Šiški v gostilni Zajec. Sestanek je obvezen za naslednje: Šušteršič, Zupan, Jeltnar, Mihalček, Wohlfart, Podobnik, Karhne, Strnad, Otič, Klančar, Novak I, Novak II, Novak III, Ravnikar.

Iz življenja in sveta

Hrana in dolgost življenja

Zanimivi poskusi na podganah — Samice odpornejše od samcev

Mnoga opazovanja kažejo, da vpliva poleg dednih nagnjenj tudi hrana na dolgost življenja, čeprav se točen dokaz za to glede človeka ne da izvršiti. Bolje uspe pri majhnih živalih, ki se hitro razvijajo. Posebno pripravna je v to svrhu podgana, ki kaže v fiziološkem pogledu marsikatero podobnost s človekom.

S podganami sta pred kratkim eksperimentirala Sherman in Campbell. 220 živali sta hranila s šestinko posušenega mleka in petimi šestinkami zmlete pšenice, 179 živali s tretjino mleka in dvema tretjinama pšenice. To dieto sta obdržala neizpremenjeno do naravne smrti poskusnih živali. Prva dieta zadostuje za hranitev živali, vendar ni toliko vredna kakor dru-

ga, ki ima več mleka. Samci iz prve skupine so živeli povprečno 576 dni, samice 604, v drugi skupini samci povprečno 635 dni, samice 664. Še bolj se je pokazal vpliv hrane pri odstotku živali, ki so živele nad 800 dni. V prvi skupini je bilo 4,3 % takšnih samcev in 17,2 % samic, v drugi skupini pa 13,8 % samcev in 20,2 % samic. Po prvi dieti ni preživel noben samac 900. dneva (samice je bilo 3,6 %), po drugi dieti je živelo nad 900 dni 2,5 % samcev in 9,1 % samic.

Eksperiment je pokazal poleg vpliva hrane na dolgost življenja torej tudi to, da so samice znatno odpornejše od samcev.

Človeška zver pred sodniki

Prvi dan procesa proti düsseldorfskemu vampirju — Peter Kürten opisuje svoja zločinstva — Žalostna mladost sadističnega morilca — Moril je s škarpami, nožem in kladivom

V telovadnici policijske vojašnice v Düsseldorfu se je, kakor smo že poročali, v ponedeljek proces proti morilcu Petru Kürtenu.

S preprostimi sredstvi so spremenili telovadnico v sodno dvorano. Grobo rdečo opremo so pobarvali s sivo barvo, ki je dala stenam nekoliko dostojanstvenjše lice. Mize za sodnike so sveže prepletkane, rjava barva se še ni posušila. Za Kürtena so napravili

posebno leseno kletko, ki stoji na desni od sodnikov ter meri poldrugi meter v dolžini in širini, visoka



Peter Kürten in njegova žena

pa je 1 m. V tej kletki stoji mizica s pultom in stolom, pred njo pa je miza za branitelja.

Pred mizo za zagovornika stoji obrnena proti ozadju dvorane velika šolska tabla. Rabila bo za tolmačenje raznih mest, kjer so bili izvršeni Kürtenovi umori. Za mizo sodnikov drže vrata v provizorično urejeno posvetovalnico za sodni dvor, v sobo državnega pravdnika in branitelja. Posebna vrata vodijo v kabinet, ki hrani corpora delicti Kürtenovih zločinov. To je pravi

kabinet groze,

ki hrani slike umorjenih žrtev, obleke in morilno orožje, bodala, kladiva, škarpje in lopate.

Največ prostora v razpravnih dvoranah zavzemajo sedeli za novinarje. Priglasilo se jih je okoli 200, vstop so dovolili samo 70. Francoski in angleški dnevniki so poslali k razpravi svoje posebne dopisnike.

Domačim in tujim novinarjem so šle oblasti zelo na roko. Sodisce jim je odkazalo posebno sobo za urejevanje poročil in je dalo postaviti tudi poseben telefonski prostor s 14 telefonskimi celicami samo za medkrajne pogovore. Za lokalne pogovore so poročevalcem na razpolago posebni aparati.

Proces vodi ravnatelj deželnega sodišča Rose, ki je znan po strogi stvarnosti in mirnosti. Svojevtrsten primer v zgodovini državnega tožilstva je dejstvo, da zastopata obtožnica

dva državna pravdnika,

in sicer višji pravdnik dr. Eich in pravdnik dr. Jansen. Zastopstvo obtoženca je bilo prvotno poverjeno advokatu Sengstocku, ki pa je v zadnjih dneh obol el in tako je bil določen za branitelja mladi odvetnik dr. Wehner, izredno sposoben pravnik.

Na mizi ležijo kupi aktov. Sedem mesecev trajajoča preiskava je zbrala ogromno gradivo. Preiskati je bilo treba 78 zločinov. Od teh so jih sprejeli v obtožnico samo 16. Obtožnica obsega 209 strani.

K razpravi je povabljenih nad 300 prič in 36 sodnih izvedencev.

Računajo s 14-dnevno obravnavo, verjetno pa je, da se bo proces zavlekel. Najvažnejše vprašanje o krivdi se bo obravnavalo na koncu, ko bodo podali zdravniški strokovnjaki svoje mnenje o duševnem stanju zločinca.

Sodni svetnik dr. Koolwyk pravi, da obeta odgniti potek obravnave neverjetne spolne zablode in

nezaslišano moralno izpričenost obtoženca. Tisk bo zaradi tega obzirno poročal o stvareh, ki so takšne narave, da se bodo celo izvedencem težili lasje.

Število občinstva je omejeno dnevno na 20 poslušalcev. Vsak, ki ima izkaznico za prisostvovanje, mora skozi desetkratno kontrolo. Nekaj mest je rezerviranih za zastopnike oblasti in poslaništev. V razpravnih dvoranah je opaziti posebno mnogo kriminalnih uradnikov. Precej prostorov so si rezervirali zdravniki, ki bodo zastopali po domačih in inozemskih strokovnjakov. Iz študijskih nagibov prisostvujeta procesu tudi danski državni pravdnik dr. Goll in višji državni pravdnik švicarskega kantona Zug dr. Iden.

Prvi dan procesa.

Kürten, ki ga je privedel v razpravo dvorano en sam stražnik, se je s posneto elegantno priklonil sodnikom in sedel na svoje mesto. Napravila vtis malega rokodelca in je oblečen v plavo obleko, ki jo je imel na sebi, ko so ga aretirali. Gledealec se mora ustaviti pri njegovi naprej pomaknjeni bradi, pri tesno stisnjenih ustnicah. Pozornost zbujata tudi njegovo visoko, a neinteligentno čelo. Oči gledajo izpod njega nekako neprijetno. Na oko se zdi Kürten mnogo mlajši nego je v resnici. Zdi mu je 46 let. Postave je srednje, toda močne, mišičaste. Obraz mu je nesimpatičen.

Velik roman

»Mesta in leta« dotiskan!

Izda »Tiskovna zadruga«.

»Bil sem tudi večkrat kaznovan zaradi ženitbenih goljufij, nasilstev in ponarejanja bankovcev.

Svoje napade sem izvrševal večinoma v mraku.

V februarju 1929 sem napadel go. Kühne s škarpami in jo zabodel z njimi. Tudi takrat sem bil nekoliko omamljen. Pri napadu na malo Ohligerjevo sem bil zopet v strašnem razpoloženju. Moral sem nekaj izvesti. Vzel sem škarpje in šel z doma. Blizu svojega stanovanja sem videl jokajočo dekle. Podal sem ji roko in jo odvedel iz mesta na polje. Ko sva šla mimo neke cerkve, mi je nekaj dejalo:

Ta mora umreti!

Zabodel sem jo večkrat in pobegnil. Ob 11. ponoči sem se vrnil in prinesel s seboj petrolej, toda polni in prižgal sem šele ob 6. zjutraj. Invalida Scheerjevo sem usmrtil s škarpami. Naletel sem nanj na cesti pri Dortmundu. Scheer je bil vinjen. Najprej sva se suvala, potem pa sem nenadoma potegnil škarpje in ga zabodel v hrbet. Služkinjo Marijo Hahn sem srečal v parku. Sedela je na klopi. Nagovoril sem jo in ji napovedal sestanek za nedeljo. Ko sva se vračala domov, sem jo hudo ranil in usmrtil. Zabodel sem jo s škarpami v vrat. Tekel sem domov, vzel lopato, se vrnil

opolnoči

in jo zakopal. V septembru sem začel pisati pisma, da bi še bolj razburil ljudi. Vsa svoja dejanja sem izvršil v razburjenju. 21. avgusta 1929 sem se najprej približal neki ženski in ji ponudil spremstvo. Potem sem potegnil nož namestu škarpj. Žrtev je zbežala, potem ko sem jo dvakrat zabodel. Isti dan sem napadel trgovca Kornbluma. Tudi on je pobegnil. Kakšnih 20 minut pozneje sem videl 19-letno Anny Goldhausen. Šla je sama čez cesto. Vrgel sem se nanjo in jo ranil s nožem. Malo dni pozneje sem umoril dva otroka, Luizo Lenzen in Gertrudo Harmacher. Bilo je

praznično razpoloženje.

Deklet sta se udeležili cerkvenega slavlja. Izvabil sem ju s slavnostnega prostora, poslal eno po cigarete in med tem zabodel drugo. Ko se je deklica vrnila in videla, kaj se je zgodilo, je skušala bežati. Potegnil pa sem nož in usmrtil tudi njo. Vse to se je odigralo samo kakšnih 50 m od veseličnega prostora, kjer so sodeči ljudje pri vinu, godbi in so plesali. Ključ žrtev so utonili v hrupu veselice.

24-letno služkinjo Schulte sem nagovoril 25. avgusta v Oberkassiu, predmestju Düsseldorfa. Najprej je hotela odkloniti ponudbo, da jo sprejmem, potem se je premislila. Zvečer ob 9., ko sva se vračala domov, sva krenila na neki travnik ob Renu. Zabodel sem jo z besedami:

»Umri!«

Ključ napadenca na pomoč so opozorili čolnarje na Renu. Prišel je tudi stražnik. Tedaj sem pobegnil.

30. septembra sem napadel 31-letno služkinjo Ido Reuter. Umoril sem jo s kladivom. Reuterjevo sem spoznal na nekem plesišču. Sedela sva na klopi ob reki, nenadoma sem potegnil kladivo in jo udaril po glavi. 25. oktobra sem napadel Meurerjevo in Wandersovo. 7. novembra pa petletno Albermannovo, ki je bila

zadnja žrtev.

Ko je prišel Kürten do tujak, se je ustavil. Zločinec, ki je storil toliko zla, je mahoma izjavil predsedniku, da je utrujen in da ne more naprej. Nato je predsednik odgodil razpravo za naslednji dan.

Edina slovenska tedenska revija »Življenje in svet«. — Posamezna številka 2.— Din.

Velik proces proti goljufivim odvetnikom

V ponedeljek se je pričel na Dunaju zanimiv proces, ki je preračunan na tri tedne — Dva dunajska advokata obtožena velike goljufije pri prodaji nekega posestva v Jugoslaviji

Na Dunaju se je pričel v ponedeljek zanimiv proces proti trem ondodnim advokatom, ki se morajo skupno z drugimi šestimi obtoženci zagovarjati zaradi poskušene in izvršene goljufije, povzročene zaradi krivih izjav na sodišču, zaradi obrekovanja in sokrivde pri zlorabi uradne oblasti ter poneverbe. Obtoženi odvetniki so: dr. Maksimilijan OrNSTEIN, dr. Heinrich Schwab in dr. Robert Brigg.

Dr. OrNSTEIN in dr. Brigg, ki sta delovala v skupni pisarni, dolži obtožnica, da sta zaračunala neki stranki skoro pol milijona Din stroškov. V seznamu je bilo vse polno fingiranih izdatkov, voženj v inozemstvo in drugih stvari, ki niso bile z zadevo, ki sta jo zastopala, v nobeni zvezi.

Najbolj kompromitira OrNSTEIN in Brigg prodaja nekega posestva v Jugoslaviji. 1914 je podedovala Ana Kiš posestvo Savlovcev blizu Varaždina. Ker se je preselila na Dunaj in je bila že v letih, jo hotela posestvo pred štirimi leti prodati. Hotel ga je kupiti njen svak, varaždinski advokat Radoslav Kiš. Pri prodajni pogodbi je posredoval daljni sorodnik Kišove dr. Brigg. Lastnica je zahtevala za posestvo 1.400.000 Din. Kišova je sporočila dr. Kišu, da mu prepušča posestvo za ponudeno vsoto v primeru, če ne bi plačal tvorničar Lewin Schlenger zanj do 5. marca 1927 več, t. j. 1.700.000 Din. Za hrbotom dr. Kiša pa so se Kišova, dr. OrNSTEIN in dr. Brigg sporazumeli, da prodajo posestvo tvorničarju v resnici za 1.400.000 Din. Dr. Brigg je narekoval v navzočnosti advokata Kiša svoji pisarniški uradnici ponudbo za višjo vsoto, pri prepisu pa je dal vsoto znižati na 1.400.000 Din. Varaždinski odvetnik je teti na Dunaju očital, da ga je izdala in jo je prosil, naj popravi napako ter doseže, da ostane posestvo v rodbinski lasti. Kišova je to sporočila dr. Brigu, ki je objubil, da bo stvar izvedel, v Zagrebu pa je prenesel posestvo na ime tvorničarja Schlengerja, najbrž zaradi tega, ker mu je slednji objubil mastno nagrado.

Ko je prišla stvar na dan, sta dr. OrNSTEIN in dr. Brigg prigovarjala uradnici, ki je pisala pismo tvorničarju, naj izpove njima v prilog. Ker se ni uklonila njuni zahtevi, sta jo opustila iz službe. Naravno so se zdaj jele širiti vesti o nečednih manipulacijah obeh advokatov. Sodisce je zaslislalo uradnico, ki je izpovedala pravič. Zato sta jo advokata ovadila zaradi obrekovanja in lažnega pričevanja. In da bi podprli svojo stvar, sta pregovorila drugo uradnico, da je pričala po njuni želji. Dr. Brigg je poleg tega obtožen, da je skušal izbiti ženi nekega lesnega trgov-

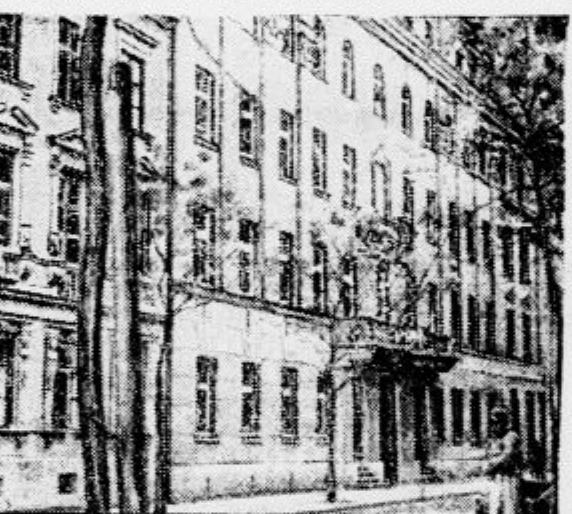
ca iz Kromeriza večjo vsoto denarja pod pretevezo, da bo posredoval zaradi nekega npravnstvenega delikta pri avstrijskem zveznem predsedniku. Mož trgovčeve žene je bil namreč obojen na leto dni ječe.

Odvetniku dr. Schwabu očita obtožnica, da je sodeloval pri preprečenju nekega izvršilnega postopanja s pomočjo namišljene osebe. V njegovem primeru je šlo za dediščino 40 milijonov Din. Poleg tega je dr. Schwab izdal svoje klijente.

Ostalih šest soobtožencev igra v procesu le podrejeno vlogo. Postopek je razdeljen na štiri obširne obtožnice in razprava je preračunana na kakšne štiri tedne.

Obsodba v varšavskem procesu

V Varšavi se je končal večdnevni proces proti stotniku Ivanu Poljanskemu, ki je pred letom dni postavil v poslopje sovjetskega zastopstva v Varšavi peklenjski stroj s 6 kg dinamita. Atentat so pravčasno preprečili, atentator pa je pobegnil v Jugoslavijo, kjer so ga v Ljubljani aretirali in



izročili poljskim oblastem. Atentator je bil obojen na deset let ječe, kar je poročalo že včerajšnje »Jutro« med brzojavkami.



Gornja slika kaže poslopje sovjetskega zastopstva v Varšavi, spodnja pa atentatorja na zatožni klopi.

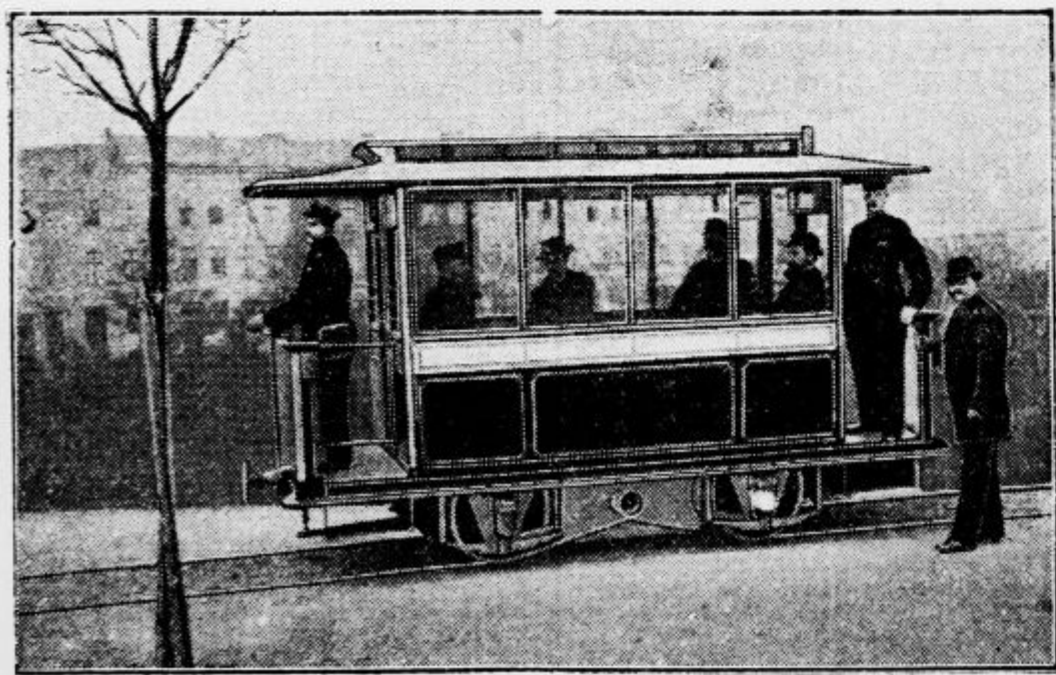
Usoda cirkusa Kludsky

Brata Karel in Rudolf Kludsky, lastnika tudi pri nas znanega cirkusa, ki je eno največjih evropskih podjetij svoje vrste, sta prosila čekoslovaško vlado, naj bi prevzela cirkus, ki predstavlja vrednost 15 milijonov Kč, v svojo last.

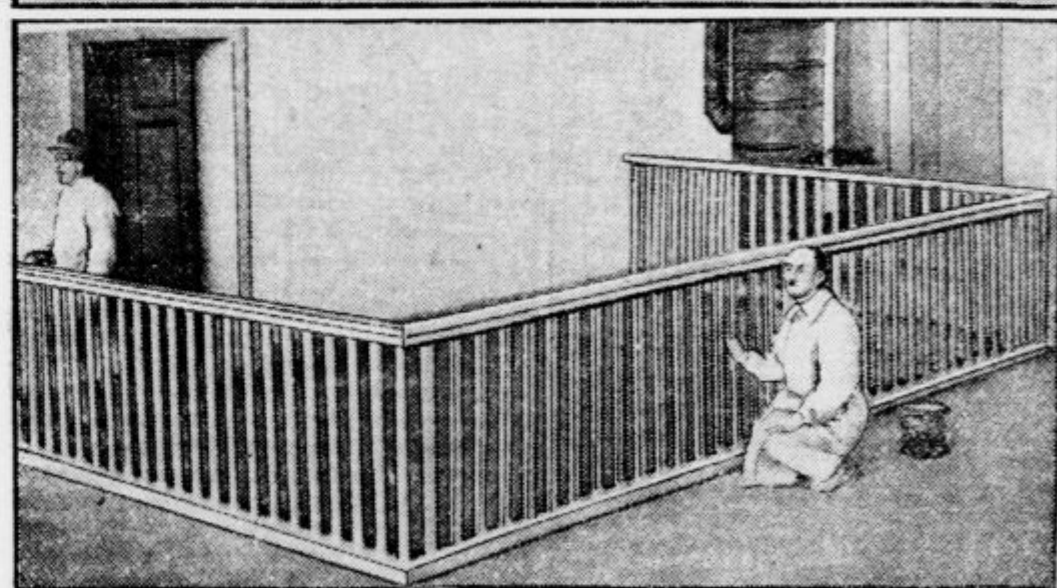
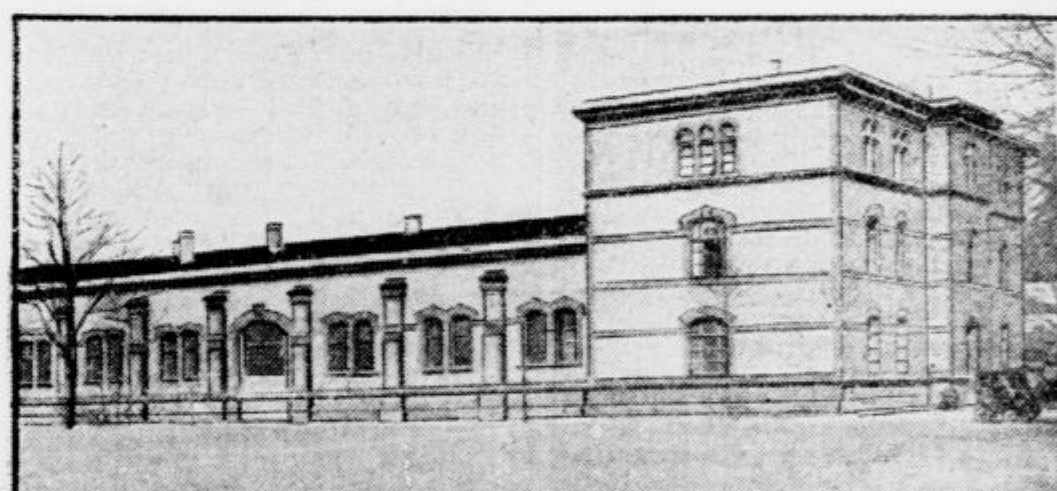
Napravila sta vlogo na predsednika Masaryka 6. prošnjo, naj podpira njuno prošnjo pri vladi. Brata Kludsky pravita v svoji vlogi doslovno: »Ker ne moreva več vzdrževati našega velepodjetja, kateremu so položile temelj tri generacije naše rodbine, ki so vložile vanj vse svoje gmpote in duševne dobrine, prosiva spoštovanega g. predsednika in druge oblasti čekoslovaške republike, da blagovolijo sprejeti v dar naše velepodjetje, ki šteje 600 živali.«

Brata Kludsky zahtevata za protiuslugo samo skromno dopsmitno rento in izjaviata, da sta v tem primeru pripravljena še nadalje sodelovati pri cirkusu.

Petdesetletnica električnega tramvaja



Danes pred petdesetimi leti (15. aprila 1881) se je vršila prva poskusna vožnja s prvim vagonom (na sliki) električne cestne železnice v Berlinu, ki je bil obenem sploh prvi voz svoje vrste na svetu. Nekaj sličnega vidimo še danes po 50. letih v Ljubljani.



Tu se vrši proces proti düsseldorfskemu vampirju. Zgoraj: Policijska vojašnica v Düsseldorfu. — Spodaj: Prostor za morilca v telovadnici vojašnice.

Umor v vlaku, ni bil naročen!

Policija v Czegledu, ki je zaslislala Fischlova prijatelja Olajosa, se je preprčala, da ni bil Olajos v nobeni zvezi z umorom Steinherza. Pač pa je prineslo njegovo zaslišanje na dan neko drugo zanimivost. Izpovedal je, da je kladivo, s katerim je bil ubit Steinherz, Fischlova last. Tako je uvržena morilčeva trditev, da mu je kladivo izročil sam Steinherz. Ta izpoved dovoljuje mnenje, da umor ni bil naročen.

Branitelj Fischla dr. Virag je odpotoval na Dunaj, da stopi v zvezo z obtožencem. Budimpeštansko policijsko ravateljstvo je že podvelo potrebne varake za izročitev Fischla, ki so ga mačžarske oblasti doslej zasledovale zaradi političnih prestopov, zdaj pa se bo moral zagovarjati tudi zaradi zločinakega umora.

Vsak dan ena



»Kako je z vašo shujševalno kuro?«
»Imenito! Tetovirani parnik na mojih prsih se je spremeni v dveh tednih v resnično čolno.«

E. Ebenstein:

Dva zakona

Roman

To je bilo prvič, da sta se z besedami dotaknila nečesa, kar jima je bilo neprestano na umu, naj sta se še tako ogibala govoriti o tem.

Gospa svetnikova je ostala samo nekaj dni na Dunaju. Z gospo Brandovo je govorila samo dvakrat, in obema se je pri tem zdelo, da ju je ženitev otrok drugo bolj odtujila nego zblížala. Prejšnje čase, ko so živeli Brandovi še v Fichtenauu, je bilo občevanje med njima dosti bolj neprisliljeno in prisrčno.

Gospa Brandova je to kasneje odkrito povedala svoji hčeri: »Tvoja tašča je vendarle neverjetno staromodna in sentimentalna ženska! Videti je, da je prebila večino svojega življenja na kmetih.«

Gospa svetnikova je pa doma priznala možu: »Veš kaj, očka, Brandovka se je na Dunaju zelo izpremenila. Neznansko košata je postala in s sleherni besedo mi je hotela imponirati. S takšno, kakršna je zdaj, res ne bi mogla dolgo živeti v slogi.«

Tembolj jo je očarala gospa Heidlaufova. »To ti je ženska, ki jo je treba spoštovati! Kako junaško gleda na življenje! Povem ti, kar ganjena sem bila, ko mi je mimo drugega pripovedovala to in ono o sebi. Kako se je borila za svoj in Majin obstanek! Jaz na njenem mestu bi bila desetkrat izgubila pogum. Tisti, ki ima vse življenje moža za varuha, ni težko biti poštena žena. Takole pa —

»Nu, nu,« se je zasmel gozdarski svetnik, »kakor vidim, govori tvoj razum še vedno tako, kakor misli srce.«

Radio

Izvešček iz programov

Sreda, 15. aprila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio - orkestra. — 19: Kratke pregled slovenske folklorne. — 19.30: Ruščina. — 20: Plošče. — 20.30: Prenos koncerta iz Budimpešte. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 1.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio - orkestra. — 16.30: Plošče. — 17: Koncert tamburaškega zbora. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 20: Prenos koncerta iz Prage. — 22: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Prenos koncerta iz Prage. — 22.10: Prenos zvočnega filma. — PRAGA 19.05: Mešan program. — 20: Prenos simfon. koncerta Češke filharmonije. — BRNO 19: Prenos vsega programa iz Prage. — VARŠAVA 17.40: Orkestralni koncert. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta iz Budimpešte. — 22.15: Večer arif. in pesmi. — 23: Lahka in plesna glasba. — DUNAJ 11: Koncert orkestra. — 13.10: Plošče. — 15.25: Koncertna akademija. — 19.30: Zabaven večer. — 20.30: Prenos mednarodnega koncerta iz Budimpešte. — 22.10: Koncert lahke glasbe. — BERLIN 18.50: Koncert godbe na pihalu. — 20.30: Sluhoigra. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16: Popoldanski koncert. — 18.30: Ruske novele. — 20.30: Koncert starejših glasbe. — 20.15: Mešan program. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — MOHLACKER 16.30: Orkestralni koncert. — 20.15: Pevski večer. — Cetrtak, 16. aprila.

LJUBLJANA 11.45: Soliska ura. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Indija in indsko vprašanje. — 19.30: Gimnastične vaje. — 19.30: Predavanje o vremensoslovju. — 20: Duševna vzgoja otroka. — 20.20: Samospevi ge. Zlate Gungjenac - Gavella, članice ljubljanske kr. opere. — 21.30: Koncert: klavir in harmonij. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 1.30: Plošče. — 12.30: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17.30: Koncert narodnih pesmi. — 18: Godba na harmoniko. — 20.30: Prenos koncerta iz Ljubljane. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert radio - orkestra. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert orkestra balajk. — 20.30: Prenos koncerta iz Ljubljane. — 22.40: Koncert lahke glasbe. — PRAGA 16.30: Koncert orkestra. — 17.30: Prenos koncerta iz Brna. — 19.35: Prenos programa iz Brna. — 21.15: Gledališki večer. — 22.20: Koncert na orgle. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 17.55: Plošče. — 19.35: Dramski večer. — 21.15: Prenos programa iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Koncert solistov. — 20.30: Orkestralni koncert. — 21.30: Sluhoigra. — 22.15: Violinski koncert. — 23.10: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 13.10: Nadaljevanje koncerta. — 15.30: Plošče. — 20: Spevoigra. — 22.30: Koncert lahke glasbe. — 19.30: Koncert orkestra. — 20.55: Plošč. — 21.30: Koncert orkestra. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.15: Popoldanski koncert. — 19.30: Balajke.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20

Sreda, 15.: Pri belem konjiku. B.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 5.: Snegurka. A.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Sreda, 15.: Baletni večer Grunt - Žikovski.

Kuponi.

SOKOL

Lepa prireditev lendavskega Sokola

V nedeljo 12. t. m. je priredil lendavski Sokol telovadno akademijo v dvorani hotela »Krone«. Dvorana se ni bila nikoli tako polna občinstva iz Lendave in okoliških vasi. Na sporedu akademije je bilo 17 različnih telovadnih točk. Nastopili so vsi oddelki, okrog osemdeset članstva. Pred sporedom je imel nagovor brat starosta Sikič o pomenu Sokola v Lendavi. Za časa govora so bili vsi telovadci na odru, kar je nudilo pomembno sliko. Govoru je sledilo frenetično ploskanje in sklikanje kralju in Sokolu.

Telovadne točke posameznih oddelkov so bile podane dovršeno. Težko je reči, kateri so bili najboljši. Občinstvo je vsako skupino nagradilo z navdušenim ploskanjem in odobravanjem.

Zvečer se je vršil v istem prostoru lepo obiskani prijateljski družabni večer na čast Sokolom, ki odidejo te dni k vojakom. V presrečni bratski zabavi so se izrekle tople besede v slovo, ki so odkrile, kako močne, srčne vezi vežejo Sokole brate med seboj.

19

»O ne,« se je vneto uprla, »saj jo boš sam spoznal... Menda ti ni nevšečno, da sem povabila jo povabila na počitnice?«

»Nikakor ne. Ti že veš, kaj ukreneš. Do nadaljnjega ostanem seveda še nezaupljiv nasproti temu debelemu prijateljstvu.«

Gospa svetnikova je nekaj časa mirno sedela pri oknu in gledala v krilo. Nato je kakor v zadregi nadaljevala: »Da, vidiš, očka, med nama dvema je bila brezpogojna odkritost zmerom najvišja zapoved. Zato ti tudi priznam, da se to veliko prijateljstvo med Heidlaufovko in menoj vključ v vsej njeni ljubeznivosti morda ne bi razvilo, če ne bi imela občutka, da — hm, da sva ji dolžna zadoščenja za krivico, katero sva ji storila.«

Gozdarski svetnik je vzel pipo iz ust in osuplo zastrmel v ženo, ki ga je žalostno gledala s svojimi dobrimi očmi.

»Nu, ali se ti sanja? Midva da sva komu storila krivico? Kaj sva ji pa storila?«

»Da, vidiš, reči sem hotela samo to, da sva Majo prejšnje čase vendarle napak sodila. Ona je takrat res nosila raztrgane rokavice in ni imela bogve kaj pojma o praktičnih rečeh. A prav za prav je bila vendarle še tako mlada in pripravljena za drugi poklic; kje bi se bila utegnila zanimati za gospodinjstvo? Jedro v njej je pa bilo dobro. Brala sem pisma, ki jih piše materi; kar žalost je pomisliti, koliko skrbi, strahu in pomanjkanja mora prenesti takšno dekletce, če si samo služi kruh. Žalost, tako ti pravim, očka.«

Gozdarski svetnik je široko stopal po sobi in pihal velikanske oblake dima. Nazadnje je nejevoljno dejal: »Danes je spet tvoj čuvstveni dan. Časih te kar pograbi. Rad bi vedel, v kakšni zvezi je vse to s krivico, ki praviš, da sva jo storili?«

Tiho mu je odgovorila: »Nu, vidiš, neprestano moram misliti na to, da je imel najin fant dekletce vendarle tako rad — in če bi se bilo iz tega kaj napravilo, se ji zdaj ne bi bilo treba tako težko bo-

riti v tujini; uboga Heidlaufovka bi imela svojega otroka doma in obe bi bili preskrbljeni — zakaj, to vidiš, je tisto: midva sva posegla vmes!«

»Oho! Ali se ti meša, stara? Mar sva mu le z besedico branila?«

»Branila ne, a vplivala sva nanj, o tem ni dvoma.«
To je bilo staremu gospodu že kar preveč. Njegove košate obrvi so zadrgetale in obraz mu je od jeze zardel. »Veš, kaj si, mati?« je vzkliknil in obstal pred ženo. »Avša si in slaba, brezsrčna tašča! Da! Kar na lepem začneš tarnati, da fant ni vzel one druge! Taka reč! Taka reč, mati! — Ali mar ni srečen z Eriko? Ali se je kaj zgodilo? Govori jasno, da se bova razumela! Ali mu je dobra žena ali mu ni?«

Gospa svetnikova je prestrašeno zaihtela. »I — seveda, seveda je dobra žena! Samo tako sem mislila — zakaj si mahoma tako zakričal name, očka?«

Svetnikova jeza se je še tisti trenutek izprevrila v nežno skrb. Njegova dobra stara je jokala! To se v njunem zakonu ni bilo dostikrat zgodilo, skoro nikoli pa ne po njegovi krivdi. Vrgel je pipo proč in jo vzel v naročje kakor majhnega otroka. »Ali, mati, kaj pa jočeš? Kdo bi neki bil tako otročji! Saj nisem tako hudo mislil... Prav imaš, na vso moč prijazna morava biti s tvojo Heidlaufovko. A tudi z Eriko morava biti dobra, jeli? Ona je zdaj vendar najina; dobrotu tasta in tašče veliko pripomore k sreči v mladem zakonu. Tako — zdaj pa pojdiva na polje, da vidiva, kako uspeva oves na novi njivi, ki sva jo lani kupila. To te bo razvedrilo.«

Napol potolažena je krenila z njim proti novemu ovsišču, a spotoma je ves čas tesnobno mislila na sina.

Ali se bosta Heinz in Erika čez trideset let tudi še tako vodila?

»Oh, ljubi Bog, daj da bi bilo tudi pri njiju dveh tako!« je vroče prikipelo iz srca.

Sv. JURIJ V SLOV. GORICAH Dne 23. t. m. se vrši pri Sv. Juriju v Slov. goricah živinski in krmarski sejem. Proda-jalci in kupci se vjdno vabijo.

Iz službenih objav

XII. redni občni zbor Združenih papiraric Vevče - Goritane in Medvode d. d. v Ljubljani bo 27. aprila ob 9. v veliki posetovalnici Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

VII. redni občni zbor »Elektrec d. d. v Ljubljani bo 20. aprila ob 16. v posetovalnici družbe na Dunajski cesti.

X. redni občni zbor bo imela »Salus d. d. v Ljubljani 23. aprila ob 16. v družbeni pisarni na Aleksandrovi cesti 10.

56. redni občni zbor bo imelo Kreditno društvo Kranjske hranilnice 16. aprila ob 15. v poslopiju Hranilnice Dravske banovine v Ljubljani, Knafličeva ulica 9.

V likvidaciji je »Mlekarska zadruga r. z. s n. z.« in so pozvani upniki, da se zglase

pri zadrugi. Zadruga elektrarna pri Sv. Jederti nad Laškimi r. z. z. o. z. je v likvidaciji. Upniki naj prijavijo terjatve do 26. aprila.

V trgovinski register je nanovo vpisana firma Tovarna lesovine in lepenke F. Pogachnik, Brezno s sedežem na Jančevskem vrhu p. Brezno.

X. redni občni zbor delničarjev trdke »Slogarce Slovenska gradbena in industrijska d. d. v Ljubljani bo 22. aprila ob 17. v prostorih prometnega zavoda za prevoz v Ljubljani.

V zadrugi register so se vpisale te-le zadrugi: Hranilnica in posojilnica na Tišini, r. z. z. n. z.; Živnorejska selekcijska zadruga v Veliki Loki, r. z. z. o. z.; Kmetijska nabavna in prodajna zadruga, r. z. z. o. z. in Splošna gospodarska poslovalnica, r. z. z. o. z.

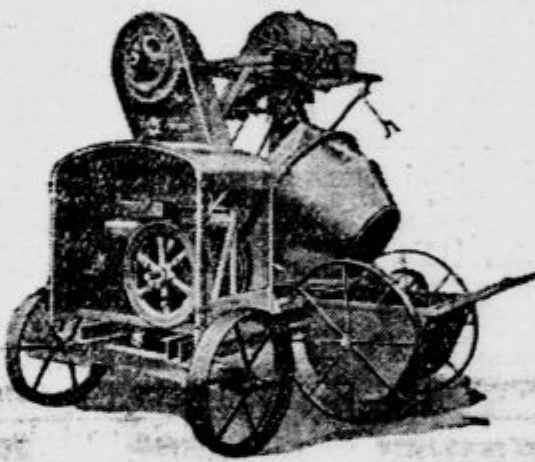
Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev r. z. z. o. z. ima 19. aprila ob 9. v zadrugi delavci na Glincah - Viču redni občni zbor.

Najdovršenejši

Jaegerov

brzomešalec betona

Velik učinek. Nizka nabavna cena. — Takoj dobavljiv od 150 do 750 litrov vsebine. — Zastopnik: ing. AUREL GORJAN, ZAGREB, Gajeva ulica broj 21.



ZAHVALA

Ob prerani in bridki izgubi našega marljivega sina, oziroma blagega brata, gospoda

CELESTINA HAUPTMANA

dijaka državnega moškega učiteljskega

izrekamo tem potom za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja vsem najprizrečnejšo zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo pred. duhovščini, posebno pa pred. g. prof. Živorniku za ganljiv nagrobni govor, g. ravnatelju drž. moškega učiteljskega, vsem gg. profesorjem zavoda ter njegovemu najboljšemu prijatelju za njegovo brezmejno in požrtvovalno zvestobo v težkih urah njegove bolezni, kakor tudi za ganljivo posvetoitev od svojega prijatelja.

Srčna zahvala tudi dijaškemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke, vsem njegovim sotočarjem, darovalcem krasnega cvetja in vencev ter vsem onim mnogoštevilnim iz Svečine in Maribora, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

ZALUJOČI OSTALI

Jutrovi mali oglasi imajo siguren uspeh!

Pravkar izšlo:

G. Th. Rotman:

SAMBO IN JOKO

Vesela levja zgodba s slikami za mlade in stare. — Vse se ji smeje do solz! Mladinska knjižnica »Jutra«. Zvezek IX.

Dobiva se pri »Jutru« in v vseh knjigarnah.

Vi že poznate

MONTECATINI

Lahko jo naročite iz našega ljubljanskega ali zagrebškega skladišča na vagon ali vreče po zelo ugodnih cenah.

modro galico

Naslov: »Koloniale« d. d. ZAGREB

Cene malim oglašom:

Zemlje, dopisovanja, naznanila ter oglašitve trgovskega, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglašitvi: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj pove naslov Oglašitve oddelku »Jutra«, je plačati se pristojbino 2.— Din. Pristojbine je vplačati obnemem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11842. — Telefon številka 2492. 3492

Maliglas

Za odgovor 2 Din v znamkah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trbovljah in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglašitve in inzerate.

Izštev dobi

Hotelsko sobarico vedno neminejno ter zmožno kavalije, sprejme hotel štrakej. 15473-1

Brivskega

pomočnika mladega, solidnega in zanesljivega delavca — ter vajenca. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15441-1

Kovaškega

pomočnika starejšega 38-30 let, zanesljivega pri kovanju kovin in voz, sprejemam proti plačilu po dogovoru. Naslov pove oglašitvi »Jutra«. 15413-1

Vrtnar, pomočnika

mladega in marljivega, ter hlapca. Naslov pove oglašitvi »Jutra«. 15406-1

Trg. pomočnik

dobro prodajalca v mešani in manufakturni stroki sprejemam takoj ali s 1. junijem. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15382-1

Trg. vajenca

iz dobre hiše in s predpisano šol. izobrazbo sprejemam M. Berdaja, trgovina s specializiranim blagom in semenem, Maribor. Hrana in stanovanje v hiši. 15382-1

Trgovski pomočnik

mladega, solidnega in zanesljivega delavca, ki govori tudi nemško, dobi takoj službo s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe na naslov: M. Berdaja, Maribor. 15382-1

Graščinsko kuharico

(Hrastovsko) s 3 letnim samostojnim delom na delu. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15156-1

Trg. pomočnika

specializirane stroke, mlajšega in agilnega sprejemam takoj. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Frizersko vajeniko

izobrazbeno, veliko, čedno znanjstvo, pridno in pošteno, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Služkinjo za vse

posle v hišnem oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Prodajalca

z dobrih spričevali, pošteno in delavno, s hrano in stanovanjem v hiši sprejemam takoj. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Kurjača

mladega, solidnega in zanesljivega delavca. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Frizerko

dobro izdelovalca za takoj in frizersko vajeniko sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Učenka za trgovino

z mešanim blagom na delu, sprejemam s 1. majem. Prednost imajo dekleta kmetijskih staršev, ki so dopolnile 15. ali 16. leto. Dopise na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Samskega kuharja

mladega in zanesljivega, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski (Ponatis prepovedan.)



51.

Zdaj sem se pa kar res ustrašil! Mati bo gotovo mislila, da sem se hotel tako po ceni iznebiti klobuka! Moram ga dobiti, naj stane kar hoče! Sem dejal. In med tem, ko je tok odlašal klobuček s seboj, sva mi dva ob bregu tekla za njim. A kako naj ga ujameva?

Pošteno prodajalco

veščo galanterijske stroke in nekoliko kuhinjske, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15392-1

Brivskega

pomočnika mladega, solidnega in zanesljivega delavca — ter vajenca. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15441-1

Tovarna kovinskega blaga

veščo 3 delavce za izdelavo različnih delov, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15394-1

Služkinjo

zdravo, snažno in pošteno vzgojeno, v starosti 19-30 let, ki je pred kratkim časom obiskovala gospodinjstvo, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15394-1

Dekle

vaje samostojne kuhe in vseh hišnih opravil, po možnosti z gospodinjstvom, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15377-1

Trgovski pomočnik

dobro izdelovalca za takoj in frizersko vajeniko sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Graščinsko kuharico

(Hrastovsko) s 3 letnim samostojnim delom na delu. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15156-1

Trg. pomočnika

specializirane stroke, mlajšega in agilnega sprejemam takoj. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Frizersko vajeniko

izobrazbeno, veliko, čedno znanjstvo, pridno in pošteno, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Služkinjo za vse

posle v hišnem oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Prodajalca

z dobrih spričevali, pošteno in delavno, s hrano in stanovanjem v hiši sprejemam takoj. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Kurjača

mladega, solidnega in zanesljivega delavca. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Frizerko

dobro izdelovalca za takoj in frizersko vajeniko sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Učenka za trgovino

z mešanim blagom na delu, sprejemam s 1. majem. Prednost imajo dekleta kmetijskih staršev, ki so dopolnile 15. ali 16. leto. Dopise na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Samskega kuharja

mladega in zanesljivega, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski (Ponatis prepovedan.)



51.

Zdaj sem se pa kar res ustrašil! Mati bo gotovo mislila, da sem se hotel tako po ceni iznebiti klobuka! Moram ga dobiti, naj stane kar hoče! Sem dejal. In med tem, ko je tok odlašal klobuček s seboj, sva mi dva ob bregu tekla za njim. A kako naj ga ujameva?

Pošt

veščo galanterijske stroke in nekoliko kuhinjske, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15392-1

Brivskega

pomočnika mladega, solidnega in zanesljivega delavca — ter vajenca. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15441-1

Tovarna kovinskega blaga

veščo 3 delavce za izdelavo različnih delov, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15394-1

Služkinjo

zdravo, snažno in pošteno vzgojeno, v starosti 19-30 let, ki je pred kratkim časom obiskovala gospodinjstvo, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15394-1

Dekle

vaje samostojne kuhe in vseh hišnih opravil, po možnosti z gospodinjstvom, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15377-1

Trgovski pomočnik

dobro izdelovalca za takoj in frizersko vajeniko sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Graščinsko kuharico

(Hrastovsko) s 3 letnim samostojnim delom na delu. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15156-1

Trg. pomočnika

specializirane stroke, mlajšega in agilnega sprejemam takoj. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Frizersko vajeniko

izobrazbeno, veliko, čedno znanjstvo, pridno in pošteno, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Služkinjo za vse

posle v hišnem oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Prodajalca

z dobrih spričevali, pošteno in delavno, s hrano in stanovanjem v hiši sprejemam takoj. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Kurjača

mladega, solidnega in zanesljivega delavca. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Frizerko

dobro izdelovalca za takoj in frizersko vajeniko sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Učenka za trgovino

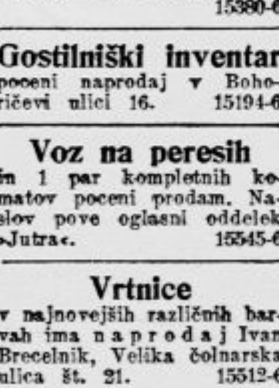
z mešanim blagom na delu, sprejemam s 1. majem. Prednost imajo dekleta kmetijskih staršev, ki so dopolnile 15. ali 16. leto. Dopise na oglašitvi »Jutra«. 15391-1

Samskega kuharja

mladega in zanesljivega, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-1

G. Th. Rotman:

Zgodba o Vrtismrčku in Šilonoski (Ponatis prepovedan.)



51.

Zdaj sem se pa kar res ustrašil! Mati bo gotovo mislila, da sem se hotel tako po ceni iznebiti klobuka! Moram ga dobiti, naj stane kar hoče! Sem dejal. In med tem, ko je tok odlašal klobuček s seboj, sva mi dva ob bregu tekla za njim. A kako naj ga ujameva?

2 jedilni mizi

dobro ohranjeni, ki se dajo razstegniti, prodam. Naslov pove oglašitvi »Jutra«. 15383-6

Fotoparate

Rolliflex, special aparat, brezhibna optika, 6 x 9 razprošaja in razpoložljivi razloži optični pribor. 296 Din po povzetju. Prejšnja cena 420 Din. Razpoložljiva denar nazaj. Razpoložljiva »Zarja«, Ljubljana, poštni predal 276. 15389-6

Brivci, pozor!

Kompletne trodelne konzole z ogledali in stoli, 6 tapetiranih stolkov, dva stola sistema Thonet ter univerzalni marmornate plošče, lavojem in rezervacijam za ca. 20 l vede posredni prodajalci ali posredniki. Ročič, Ljubljana, VII. 15611-6

Radice

Osebo ki je v zadnjem času nahajala ob moški nemški ali malo znane osebe detektor ali katerikoli radiomaterial, v lastnem interesu naslov, da se prijavijo na prodajo, ki ga pove oglašitvi »Jutra«. 15383-9

Motorna vozila

Motorno kolo Wanderer, v zelo dobrem stanju takoj ugodno prodajati. Semenič, Krakovska 13. 15468-10

Prikolico

za motorno kolo, event. brez karoserije poceni prodam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15447-10

Dieslov motor

25 HP, znamke Deutz, v popolnem dobrem stanju, ugodno prodajati. Jerny Štar, mizar, Šmihel pri Novem mestu. 15498-12

Mlada kuharica

zeli stalno službo — najraje pri samostojnem gospodinjstvu. Cenjena ponudba na oglašitvi »Jutra«. 15392-2

Klavirski tehnik

z desetletno prakso pri vsakovrstnih pianinih, išče službo. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15391-2

Dekle

zdravo in močno, ki zna nekoliko kuhinjskih opravil, išče stalno službo, sprejemam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15370-2

Čevljar, šeparica

z večletno prakso, išče primerno službo. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15375-2

Dekle

ki ima 3 razr. moč. kolo, z večletno prakso vodilnice skladišnih del, ki je pripravljena tudi sama delati. Polovični stroji. Cenjena ponudba na oglašitvi »Jutra«. 15381-2

Dekle

32 let stara, rodom iz Trsta, voščena šivanja oblek, ročnih in mehkih del, kakor tudi čevljarstva, ki govori slovenščino, italijansko, angleško in francosko. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15387-2

Hotelska kuharica

zdrava in poštena, z dobrih referencami, ter večletno samostojnega gospodinjstva, išče stalno službo. Sprejme na tudi sezonsko službo. Cenj. pisemne ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15391-2

Stlašičar, pomočnik

25 let star, podjeten, išče službo, eventuelno z lastno obrtjo. Cenjena ponudba na oglašitvi »Jutra«. 15396-2

Pletilja

z večletno prakso, išče službo. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15394-2

Prodaj

2 izložbeni okni kompletni in vrtja z ročno, priključno za trgovino na delci, ugodno prodajati. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15380-6

Gostilniški inventar

poceni napredaj v Bohoričevi ulici 16. 15194-6

Voz na peresih

in peresnih kompletih komaj pet letov stare, poceni prodajati. Naslov pove oglašitvi »Jutra«. 15345-6

Vrtnice

v najnovijih različnih barvah ima na prodaj Ivan Brečelnik, Velika dolnarska ulica št. 21. 15312-6

2 ženska plašča

pomladarska, moška obleka, otroška plašč mize in druge prodajati. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15320-6

2 nova avto-plašča

815 x 115 in elektromotor 1/4 HP 380 V poceni prodajati. P. Skafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 15349-6

Stavbna parcela

500 m² velika, vogalna in solnčna, poleg Sv. Kristofa, takoj napredaj. Informacije daje Tehnično biro, Ljubljana, Gradišče št. 13. 15374-30

Dvosob. stanovanje

z kuhinjo in priključki oddam stranki brez otrok na Celovški cesti št. 15. 15308-21

Pekarija

z enonadstropno hišo in trgovino prodam s vsem inventarjem in blagom. Potreben kapital 120.000 Din. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15382-20

Pozor!

Napredaj se stavišča ob delni cesti in neposredni bližini postaje ob progi Ljubljana-Kamnik, v lepem in manjstnem kraju, pripravno za vsako uporabo. Interesenti naj se obrnejo na poštenega in oglašitvi »Jutra«. 15341-20

Polovico hiše

s trgovskimi lokali in skladišči sredi mesta prodajati. Ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15382-20

Hišo

s vsem gospodarskim poslopjem in inventarjem, 815 kolodvorov in sejmšča, staro obit, za 250.000 Din prodajati. Šterk, Dugošelo. 15308-20

Stavbno parcelo

prilagojeno za vsako obit ali vilo, prodajati. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15384-20

Poslopje

novogradeno, s trgovskimi lokali, skladišči, klet, tri sobe, kuhinja in dvorišče, pripravno za vsako trgovino, obit ali gostinstvo. Oddam v najem ali tudi prodajati. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15385-20

Pohištvo

Novo pohištvo sobno in kuhinjsko iz hrastovega lesa, moderne izdelano, po nizki ceni prodajati. Jerny Štar, mizar, Šmihel pri Novem mestu. 15498-12

Staro pohištvo

dobro ohranjeno prodajati. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15389-12

Orehovo spalnico

čisto, kompletno, za eno osebo, prodajati. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15371-12

Lokali

Lokal v Praški ulici takoj oddam za 1950 Din mesečno. Naslov pove oglašitvi »Jutra«. 15316-19

Delavnice in stanovanje

prilagojeno za ključavnice, kovaško, mehaniko ali kolarijo, ob glavni cesti poleg Ljubljane oddam. Naslov v oglašitvi »Jutra«. 15382-19

Papirna trgovina itd.

na prometnem prostoru na prodajati. Pisemne ponudbe na oglašitvi »Jutra«. 15382-19

V najem